

Naročnina
za državo SHS:
za mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:
Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neuradna pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnitva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Sedemletnica.

(K zgodovinskim dnevom oktobra 1918.)

Ne navadna obletnica — sedemletnica —, o kateri pišemo — pač prva te vrste, kolikor daleč sega naš spomin. In vendar mislimo, da je opravičeno, če se prav ob sedmi obletnici prevrata spominjamo tistih oktoberskih dni, ko je najsilovitejši potres popolnoma spremenil celo lice evropske celine, potres, ki mu ni primere v zgodovini in ki je brez gibanja zemlje rušil stare tisočletne države, rušil močne prestole... Ne naravne sile, človeški duh je bil, ki je dvignil svet takorekoč iz tečajev.

Napeto ozračje v oktobru 1918.
Že davno pred začetkom oktobra l. 1918. smo si bili vsi na jasnem, da mora priti do popolnega debakla združenih centralnih — tedaj samo še po imenu — velesil. Kako tudi ne? Vsi življenjski viri so bili izčrpani. Brez hrane in obleke je bila armada, fizično čisto oslabiljena, moralno vsled razkrajajočih vesti iz zaledja popolnoma zrevolucionirana. Moralo je počiti. Že 4. oktobra 1918 se je obrnila avstrijsko-ogrska monarhija po švedski vladi na Wilsona, da sklene z njim in z zavezniki premirje na kopnem, na morju in v zraku, in začne neposredno na to pogajanja za mir. Prav tisti čas se je ustanovil v Zagrebu »Narodni odbor« po odposlancih političnih strank iz Hrvatske in Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, Istre, Slovenije in južne Ogrske. — »Slovenec« je tedaj (5. oktobra) jel prinašati serijo člankov, ki jih je spisal Fr. pl. Suklje z naslovom: »V zaželeni deželi.« — Gibanje narodov slovanskih — brez Rusije — je doseglo vrhunec valovanja.

Odločilni dnevi.

Dne 16. oktobra 1918 je bil izdan na Dunaju cesarjev manifest, ki je obetal narodom zvezno državo, v kateri tvori vsako narodno pleme(?) na ozemlju, kjer je naseljeno, svojo lastno državnost. — Toda bilo je tedaj že prepozno. Val revolucije je zavzel vse narode in ni je bilo več sile, ki bi ga bila v stanu ustaviti. Prav tisti čas — dne 17. oktobra 1918 se je konstituiral v Zagrebu osrednji odbor »Narodnega veča«, s predsednikom dr. Korošcem in podpredsednikoma dr. Pavelićem ter Svetozarom Pribečevićem na čelu. Tedaj smo torej že imeli lastno državno vladno in vest, da nam zadnji avstrijski cesar in kralj ogrski Karel obeta oživiljeno »Ilirijo«, smo vzeli kvečjemu na znanje kot navadno dnevno vest. Kajti že dne 19. oktobra je izdalo Narodno veče v Zagrebu proglas na jugoslovanski narod, ki je zahteval zedinjenje celokupnega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno skupno edinstveno državo. — Zagreb je manifestiral za to že v dneh 21. in 22. oktobra 1918.

V to dobo je padel tudi za bivšo vojvodino Kranjsko zgodovinski dogodek, ko je imel kasneje razpuščen deželni odbor svojo zadnjo sejo dne 22. oktobra 1918.
In potem je šlo kakor v filmu. Dne 25. oktobra je zapisal »Slovenec«: »S silno naglase se danes razvijajo dogodki. Brzo hite mimo nas in ni nam še eden izpred oči, ko sta že dva druga na vrsti.« — Med tem se je pripravljala prevrat tudi na Dunaju. Odstopil je ministrski predsednik Hussarek (25. oktobra), in nasledoval mu je zmerni in slovanski narodom naklonjeni prof. dr. Lammasch, ki seveda toka časa ni mogel ustaviti, in ki mu je poverila usoda habsburško-lotarinške dinastije žalostno nalogo, da je bil njen — zadnji ministrski predsednik in likvidator parlamenta te države.

Nadaljevanje carinske razprave.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Odsek fin. odbora je danes nadaljeval razpravo o proizvodnji šumskih izdelkov in o panogah kmetijske industrije. Zmagnjala se je carina za arabski gum, za kakao, olje. Glede moke se je sklenilo, da ostane za Italijo dogovorjena carina, ne pa zmanjšana carina, ki jo predlaga Italija. Glede uvozne carine za sladkor se je vršila dolga debata, pri kateri se je kritiziralo postopanje sladkornih tovarov.
Posl. Pušenjak je ugotovil, da je pri nas cena sladkorja višja kot v sosednjih državah, kamor izvaž sladkor češka država, ki

29. oktober 1918 — zgodovinski dan in narodni praznik.

Dne 26. oktobra so sklenile v Mestnem domu v Ljubljani vse kulturne in politične organizacije: torej, dan 29. oktobra 1918 se proglasi za narodni praznik, ko potiva vse delo. Priredi se veličastna manifestacija, ki pa se ne sme razviti v demonstracijo.

In napočilo je jutro zgodovinskega dne 29. oktobra 1918, ko je slovenski narod na najslavesnejši način manifestiral za svojo svobodo, za svojo samostojnost, za lastno državnost. — Ni ga bilo med nami človeka, ki bi si ne bil predstavljal prave in resnične svobode v najčistejšem pomenu besede kot poslanke od zgoraj, ki daje narodom pravico do svobodnega razuma. Zato smo zapisali ta dan: Danes je dan svobode, narodni praznik, praznik naroda, ki je dolgo čakal vstajenja. Naj živi svobodna, velika demokracija, združena Jugoslavija! — Ali so bile tudi te besede samo sanjane v zlatih sanjah vseh nas sanjačev?

Vseeno — najbo že kakorkoli danes, ko je tisto čudovito in prekipelavo navdušenje v sedmih letih, mršavih za naš narod, precej izhlapelo: dan narodnega navdušenja, 29. oktobra 1918, ostane v neizbrisnem spominu nam, ki smo ga doživeli, in našim potomcem, ki ga jim bodo opisovali naši otroci — sinovi in hčere, ko bodo še silovali deda in stare mamice svojim vnukom in vnukinjam.

Kakor prejšnje dni je bil deželni dvorec (sedaj slovenska univerza) tudi ta dan — 29. oktobra 1918 središče, kjer so se odigrali najvažnejši dogodki ob prevratu. Nepregledna množica je napolnila Kongresni trg tja notri v »Zvezdo« do zadnjega prostora. Z balkona dvorca pa so go glasili vzneseni govori slavnostnih govornikov, ki so z brezprimernim navdušenjem proklamirali svobodo državljanov v svobodni Jugoslaviji.

Prva narodna vlada.

Tedaj smo dobili prvo Narodno vladu. — To vladu je imenovala Narodno veče v Zagrebu na dan proklamacije in manifestacije dne 29. oktobra 1918 po predlogu Narodnega sveta v Ljubljani. O postanku in delovanju te prve slovenske, tedaj popolnoma avtonomne Narodne vlade z vsemi pravicami prejšnje zakonodaje in s pravicami vladarjeve sankcije — glej članek dr. Brejca v »Ilustriranem Slovencu« od pretekle nedelje.

Prav tisti dan kot v Ljubljani — dne 29. oktobra 1918 se je izvršil prevrat tudi v Mariboru, kjer je prevzela vso državno upravo v roke Narodna vlada s tem, da je prišel k okrajnemu glavarstvu član te vlade prof. dr. Karel Verstovšek ter naznanil uradnikom izpremembo v političnem položaju. Uradniki so na to večinoma odpotovali v Gradec.

To so bistveni dogodki zgodovinskega za Slovenijo najpomembnejšega dne 29. oktobra l. 1918. in naslednjih par dni, ki so s prvim v bistveni in neločljivi zvezi.

Epilog.

Sedem let je utonilo v večnost, — nočemo danes, ko obhajamo svetli spomin velikega dne, ki smo ga presrečni pozdravljali, ne tožiti ne obtoževati — le vroči želji hočemo dati izraza: naj bi prihodnjih sedem let bilo boljših, naj bi drugih sedem let popravilo, kar je prvih sedem let nad nami Slovenci zakrivilo...

boljše plačuje sladkorno peso, kot naše tovarne, poleg tega pa ima visoke prevozne stroške. V interesu najširših ljudskih slojev, ki uporabljajo sladkor, v interesu pridelovalcev sladkorne pese zahteva, da se stre premoč sladkornih tovarnarjev. Izvozna carina za sladkor je previsoka in jo je treba zmanjšati. Odsek se je izrekel za zmanjšanje carine. Z ozirom na bližnja trgovinska pogajanja s Češkoslovaško, je bila sprejeta resolucija, da ni potreba tako visokih zaščitnih carin; vlada se razvija, da zniža postavka.

Davidović pri kralju.

DVEURNA AVDIENCA. — RAZBURJENJE MED RADIKALI IN RADICEVCI. — TUDI MOMČILO NINČIČ V AVDIENCI.

Belgrad, 28. oktobra. (Izv.) Popoldne je bil Ljuba Davidović pri kralju v skoro dvehurni avdienci. Ker imajo politiki razen Stjepana Radića navado, da v svojih razgovorih s kraljem javnosti ne obveščajo, zato se o tej avdienci podrobnosti ne poročajo.

Že samo dejstvo, da je bil Ljuba Davidović sprejet v avdienco, je skrajno razburilo del radikalov in radičevcev. Tej avdienci daje posebno važnost to, da je Davidović krono podrobno obvestil o pravem razpoloženju ljudstva, posebno o razpoloženju v Bosni,

Dalmaciji, Crni gori in Južni Srbiji, katere pokrajine je nedavno prepoval.

To razpoloženje pa ni nič ugodno za sedanjost vladu, ki ni rešila niti enega od perečih vprašanj, ki so vedno na dnevnem redu in se deloma postružejo. O vsem tem je Davidović izročil kralju poseben pismen memorandum.

Končno je značilno, da je bil takoj za Davidovićem sprejet v avdienco Ninčič, ki se zadnje dni zelo mnogo imenuje kot nositelj bodočega položaja.

Nevzdržljivost sedanega položaja.

POTREBA NOVE VLADE. — ZAKULISNE AKCIJE IN POSVETOVANJA. — DIKTATOR PAŠIČ BO MORAL POPUSTITI.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Povodom poslednjih dogodkov v vrstah vladne večine, se je splošno začelo razpravljati o potrebi nove vladne kombinacije. Teh sprememb pa ni pričakovati že v najkrajšem času. Politiki pa, ki so zelo dobro vpeljeni v zakulisno politiko, zatrjujejo, da bi moglo do njih priti prej, nego se to pričakuje. Isti krogi zatrjujejo, da je pri merodajnih činiteljih močna želja, naj bi se napravilo sedanji stagnaciji čimprej konec, ker je tako stanje za daljši čas nevzdržljivo in za normalni razvoj škodljivo.

Ti krogi mislijo in želijo, naj bi se ustvarila širša vlada, ki bi predstavljala vsaj veliko večino vseh teh narodov, če bi že ne bilo mo-

goče sestaviti vlade iz vseh zastopnikov. V tem smislu so vodilni činitelji že pričeli z obširnimi posvetovanji, ki imajo doselej še zaseben značaj, kakor je to potrebno in z ozirom na parlamentarne običaje pravilno.

Vendar pa dobivajo tudi ta posvetovanja vedno bolj javen značaj in dajejo sedanjemu položaju značaj formalne krize. Pašić je s svoje strani storil vse, da bi preprečil take namene in sploh vsako spremembo, kar bi bilo naperjeno proti njegovim diktatorskim namenom. Splošno mnenje je, da bo radi tega popustil v mnogih vprašanjih, mogoče, tudi v tem, da sprejme Stjepana Radića v vladu.

Narodna skupščina.

ZUNANJI MINISTER NINČIČ O GRŠKO-BOLGARSKEM SPORU. — NAŠA DRŽAVA OSTANE NEUTRALNA.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Ker je bil za današnjo sejo napovedan odgovor zunanjega ministra na interpelacijo poslanca Angjelinoviča o grško-bolgarskem sporu, je vladalo za sejo veliko zanimanje. Diplomatska loža je bila zasedena.

Dr. Momčilo Ninčič je v svojem govoru opisal najprej postanek grško-bolgarskega spora. Izjavil je, da je ta spor zelo neprijetno zadel jugoslovansko vladu. Glede na protislovna poročila, ki jih je vlada prejela, je sklenila ostati nevtralna in bo ostala tudi še nadalje. Nobena od obeh strank ni zahtevala naše intervencije. Ako bi se vmešavali v ta spor, bi to izzvalo pri eni, kakor pri drugi stranki nezadovoljstvo. Ne proti Grški, ne proti Bolgarski nismo storili nobenih posebnih korakov.

Ako bi zahtevali od Grške, da njene čete zapustijo Bolgarsko, bi to pomenilo toliko, ko napoved vojne. Mislimo pa, da ta spor ni zavzel tako resnih oblik, da bi mogel ogroziti sedanje meje na Balkanskem polotoku. Če bi bil pa status quo na Balkanu vendarle v nevarnosti, bi naša država kot članica Društva narodov in kot sosedna država, če bi bili njeni interesi ogroženi, zavzela stališče, ki bi odgovarjalo položaju, in bi vse potrebno ukrenila.

Za presojo bolgarsko-grškega spora je edino merodajno Društvo narodov. Dokler ne bo Društvo narodov te zadeve proučilo in dokler ne bo sprejelo končno veljavnih sklepov,

bomo še nadalje ostali nepristranski. Vsem nam je na tem, da bi se ta spor čimprej poravnal, in da bi se vzpostavil na Balkanu mir. A težko je ohraniti mir na Balkanu.

V sosednji državi je organizacija, katere edini cilj je pošiljati na naše ozemlje čete, ki pobijajo mirno in delavno prebivalstvo. Zato je težko za nas, ohraniti hladnokrvnost. Naše miroljubnosti pa naj nihče ne smatra za slabost. Ker hočemo v vse storiti za ohranitev mira, zato zahtevamo od svojih sosedov, da bodo tudi oni navdahnjeni želje po dobrih in prijateljskih odnosih. Naj izpne mnenje, da je Balkanski polotok ognjišče sporov in vojn. Pričakujemo boljše bodočnosti, da bi zanesli v naše medsebojne odnose duha pomirljivosti in medsebojnega spoštovanja, za kar so nam dale lep vzgled velesile, ki so sklenile sporazum v Locarnu.

Na Ninčičeva izvajanja je odgovoril Angjelinovič, da se z njim v glavnih obrisih ne strinja. Branil je Bolgarsko, obsojajoč postopanje Grške, ki je napadla razoroženo Bolgarsko, vdrla na njeno ozemlje in kršila bolgarsko suverenost. Poudaril je, da vodi Grčija na Balkanu sistematično protislovansko politiko. Izrazil je nado, da pride končno do bratskega zbližanja med jugoslovanskim in bolgarskim narodom.

Nato se je nadaljevala razprava o invazivnem zakonu. V imenu Hrvatske zajednice je govoril poslanec dr. Bazala.

Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Ureditev duhovniških plač.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Pri fin. ministru se je oglašila deputacija Jugosl. kluba: Ivan Vesenjak, Karl Skulj in Dušan Serbec v zadevi poplave krivic, ki so se v zadnjem zakonu o draginskih dokladah prizadevale duhovnikom. Poslanci so zahtevali ukinitve določbe o 200 domovih za katoliške duhovnike, zopetno vpostavitve čl. 10. prejšnje uredbe, po kateri minister prizna draginske doklade tudi tistim, ki imajo nad 32 juter nadarbinske zemlje, spremembo kronske dopolnilne kongruje v dinarsko, upokojevcem prve kategorije draginske doklade in izplačilo zaostalih katehetskih nagrad.

Na ukinitve določbe o 200 domovih je minister pristal. S tem se bo rešilo do 300 župnij, ki bi zgubile duhovnike, ako bi ostala še prejšnja določba. Končno veljavno se bo ta

stvar sprejela v fin. odboru. Določba čl. 10. se bo sporazumno z ministrom za vere pregledala in predložila fin. odboru, ker minister ne more takoj določiti finančnega učinka. Sprememba kron v dinarje se bo obravnavala v dvanaestinih ali v proračunu. Za vpokojevence se minister ni mogel odločiti radi negotovega finančnega efekta. Za katehete bo minister podpisal akt, ki mu je bil že predložen, kakor hitro mu bo mogoče tozadevne kredite staviti v dvanaestinih za december.

Iz radikalnega kluba.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) V radikalnem klubu se je danes nadaljevala razprava o prosvetni politiki. Glavni govor je imel Ljuba Jovanović. Ostro je nastopal proti učiteljem, ki se preveč pečajo s politiko, namesto s šolo. Razprava se bo nadaljevala.

Češkoslov. praznik v Belgradu.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Ob priliki današnjega češkoslovaškega praznika je bil danes v poslanstvu češkoslovaške republike slovenski sprejem, katerega so se udeležili diplomatski zbor, zastopniki parlamentarnih klubov, vlade in vojaških oblasti. Popoldne je bil v poslanstvu sprejem prijateljev češkoslovaškega naroda, katerega se je udeležilo veliko število poslaničkov in številno občinstvo.

Za dolžne prispevke cestnim odborom in okrajnim zastopom

INTERVENCIJA JUGOSL. KLUBA.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Pri fin. ministru je bila deputacija Jugosl. kluba: Janez Brodar, Dušan Sernee, Karl Skulj in Ivan Vesenjak. Podrobno so mu pojasnili zadevo dolžnostnih prispevkov države okrajnim zastopom in mestnim odborom za vzdrževanje cest.

Minister Stojadinović je obljubil, da bo v soglasju z ministrom za zgradbe postavil v prihodnje dvanajstine večji znesek za izplačilo tega dolga našim samoupravnim telesom. Fin. minister si je dal predložiti za informacijo interpelacijo, ki jo je v tej zadevi vložil Dušan Sernee.

Za abolicijo in omiljenje kazni sadilcem tobaka.

Belgrad, 28. okt. (Izv.) Deputacija Jugosl. kluba je pri fin. ministru intervenirala, naj upliva pri Monopolski upravi, da se znižajo kazni za tiste, pri katerih so monopolski organi našli tobak na vrtovih in njivah. Fin. minister sicer ni obljubil abolicije, pač pa je zagotovil, da se bodo upoštevali prizivi prizadetih in kazni se bodo znižale tistim, ki so preteklo leto sadili tobak. Poslanec Vesenjak je ministru pojasnil zadevo.

Spor med Bolgarijo in Grčijo.

SOVRAZNOSTI SE NISO PRENEHALE. — VOJASKA KOMISIJA ODSLA NA LICE MESTA. — GRKI SO KRIVI SPORA. — BOLGARSKI PROTINAPAD.

Pariz, 28. okt. (Izv.) Na včerajšnji seji Društva narodov je predsednik Briand najprej ugotovil, da grška in bolgarska vlada na poziv Društva narodov, naj ustavi sovražnost, še nista odgovorili. Kljub pozivu Društva narodov, naj obe vladi sovražnosti ustavi, so se boji na grško-bolgarski meji še včeraj nadaljevali. Briand je rekel, da ima vtis, da se Grčija noče pokoriti sklepu Društva narodov, upa pa vendar, da se bo Grčija končno udala.

Na poziv Brianda, naj obe stranki pojasnita, kako je prišlo do spopada, je takoj vstal bolgarski zastopnik Morfov in prebral pismo izjavo, po kateri so Grki začeli napadati Bolgare. Postopanje Grčije je neopravičljivo, ker je Bolgarija razorožena. Bolgarska vlada prosi, da posebna komisija ugotovi odgovornost Grčije, ki naj plača odškodnino oškodovanim bolgarskim državljanom in ki naj takoj izpusti bolgarske ujetnike.

Grški zastopnik je s svoje strani zopet ugotavljal, da so Bolgari zakrivali spopad in je ponavljal znane odškodninske zahteve Grčije. Na vprašanje Chamberlainovo, kako daleč so prodrle grške čete na bolgarsko ozemlje, je odgovoril grški zastopnik, da so prodrle grške čete kakih 10 kilometrov daleč čez mejo na bolgarsko ozemlje, bolgarske čete pa so prekoračile mejo po 50—500 metrov.

Sofija, 28. okt. (Izv.) Grki so mesto Pe-

trič tudi še včeraj obstreljevali. Obstreljevali so tudi vasi Petrovo in Marekstinovo. Bolgarske mrtvice prepeljavajo na grško ozemlje. Finančni minister Todorov in minister za kmetijstvo Molov sta odšla na bojišče, da si ogledata begunska taborišča.

Sofija, 28. okt. (Izv.) Po sklepu sveta Društva narodov so odpotovali na grško-bolgarsko mejo iz Belgrada vojaški atašee Anglije, Francije in Italije. Angleški vojaški ataše polkovnik Gilew je že včeraj odpotoval v Atene, francoski ataše polkovnik Detel in italijanski ataše Visconti-Prasca pa odpotujeta danes. Komisija ima nalog ugotoviti, kako bi bilo mogoče v bodoče preprečiti obmejne spopade.

Pariz, 28. okt. (Izv.) Na današnji seji Društva narodov je izjavil grški zastopnik, da so Grki umaknili svoje čete z bolgarskega ozemlja. Sejo so nato zaključili, da potrdi resničnost te vesti na bolgarsko-grško mejo poslani izvedenci.

Pariz, 28. okt. (Izv.) Posebni poročevalec »Matina« poroča, da se je prepričal na licu mesta, da Bolgari niso Grkov napadli.

Atene, 28. (Izv.) Poveljnik 3. armadnega zbora poroča, da so včeraj proti 12. uri ponoči bolgarske čete napadle Grke pri Petriču. Boji še trajajo. Grška vlada je o tem dogledu tekoj obvestila Društvo narodov.

Vizita v Franciji.

VZROKI ODPSTOPA VLADE. — NOVA PAINLEVÉJEVA VLADE.

Pariz, 28. oktobra. (Izv.) Po izročitvi ostavke celokupne vlade v roke predsednika republike Doumergue-a je izjavil Painlevé časnikiarjem, da je bila ostavka vlade že v petek sklenjena, da pa so odločilni korak odložili do konca zasedanja sveta Društva narodov, kjer predseduje Briand. Na vprašanje, kdo bo njegov naslednik, je odgovoril Painlevé, da se o tem še ni razpravljalo.

Pariz, 28. okt. (Izv.) O vzrokih odstopa celokupne vlade je dejal Painlevé, da je vlada prišla do prepričanja, da je mogoče težke razmere, v katerih se nahaja Francija, ozdraviti le s pomočjo velike in trdne parlamentarne večine. Iz te izjave sklepajo, da se vlada v parlamentu ni čutila več dovolj močne in je zato odstopila.

Pariz, 28. okt. (Izv.) V političnih krogih amatirajo za najverjetnejše, da bo predsednik republike Doumergue poveril sestavo nove

vlade Briandu ali pa zopet Painlevé-u. Imenujejo tudi Herriota.

Pariz, 28. oktobra. (Izv.) Načelniki štirih levičarskih strank so se danes dolgo posvetovali o bodoči parlamentarni taktiki levičarskega bloka in posebej še o tem, kako daleč naj sega boj levičarjev s senatom, če bi se senat upiral oddaji premoženja.

Pariz, 28. oktobra. (Izv.) K predsedniku Doumergue-u je bil danes poklican Painlevé. Sodijo, da bo Painlevé-ju poverjena sestava nove vlade.

Pariz, 28. okt. (Izv.) Predsednik republike Doumergue je ponudil Painlevé-ju sestavo nove vlade. Painlevé je mandat sprejel.

...

Sedanja francoska vlada je prišla na krmilo v drugi polovici meseca aprila l. 1925. Glavna naloga sedaj odstopivše vlade je bila,

da spravi v red francoske finance, zlasti pa da uredi vprašanje odplačevanja vojnih dolgov Angliji in Ameriki. Z ozirom na nujno potrebo rešitve tega važnega vprašanja je bil Painlevé izbral za finančnega ministra gosp. Caillauxa, ki je dosegel v pogajanjih z Anglijo lepe uspehe, imel pa je manj sreče v Ameriki. Popolnoma omajano pa je bilo stališče finančnega ministra Caillauxa, ko se je izrekel proti oddaji premoženja. S tem si je

pač pridobil simpatije velekapitala in francoskega senata, izgubil pa je naklonjenost socialističnih levičarskih strank.

Tudi vnanja politika Francije je zadevala v mnogih ozihih na odločen odpor večinskih strank. Konferenca v Locarnu je prinesla Briandu sicer mnogo slave, toda nezadovoljstva z dolgotrajno vojno v Maroku in z vedno bolj se širčo vstajo v Siriji uspehi v Locarnu niso mogli odtehtati.

Boji v Siriji.

DAMASK POD OGNJEM TEŽKIH TOPOV. — V BOJIH PADLO 8000 LJUDI. — VSTAJA SE SIRI. — TUDI ARABCI ODPADAJO.

Jeruzalem, 28. okt. (Izv.) Listi poročajo, da je v Damasku porušenih 500 poslopj vsled obstreljevanja mesta s težkimi topovi. V bojih je padlo nad 8000 ljudi. Francozi so mesto obstreljevali 57 ur. Francoski general Gamelin je napovedal še strožje odredbe proti upornikom. Strogo postopanje proti Druzom je odu-

jilo Francozom tudi Arabce.

Pariz, 28. okt. (Izv.) »Matina« poroča, da so najnovejša poročila iz Sirije jako vznemirljiva. V Damasku mir še vedno ni vzpostavljen. Ona plemena Druzov, ki so se že podvrgla, so zopet začela odpadati.

Bodoča vlada v Angliji — delavska vlada.

London, 28. okt. (Izv.) Bivši finančni minister v prvi delavski angleški vladi Snowden je izjavil v nekem govoru, da bo bodoča vlada v Angliji zopet delavska vlada, ki bo vseskozi socialistična in ki bo i-peljala obsežne socialne reforme. V svojih nadaljnjih izjavanjih je nastopil Snowden ostro proti agrarni politiki Lloyd Georgea in je izjavil, da bojevo angleški socialisti veleposest popolnoma odpraviti, brez dela pridobljeno bogastvo pa visoko obdavčiti.

Mac Donald o komunizmu.

Berlin, 28. okt. (Izv.) O razmerju med Anglijo in sovjetsko Rusijo je govoril Mac Donald v Berlinu in rekel, da je ruska politika na napačni poti, če vsepovsod vidi le angleške spletke proti Rusiji. To ima svoj vzrok v tem, da je današnja ruska vlada naravnost tipična buržujska vlada, kjer pa ni buržujska je caristična in imperialistična. Ruska vlada ne razume, da se razvija po celi Evropi veliko gibanje za mir. To gibanje Rusija na vseh koncih in krajih ovira. Boljševiška propaganda Evropi ni prav nič nevarna. Angleški konservativni vladi je bilo to ostrašilo za stare babe, pač potrebno in sedanja angleška vlada je tudi nekaj »komunističnih voditeljev« zaprla, pri preiskavah pa se je domalo, da za temi »voditelji« stoje le trije ali štirje pristaši.

Položaj na Kitajskem.

Carinska konferenca — preložena.

Peking, 28. okt. (Izv.) Zaradi negotovih razmer, ki vladajo na Kitajskem, so carinsko konferenco preložili na nedoločen čas.

Ruski državni proračun.

Iz Moskve poročajo, da je vlada v glavnem dovršila proračunski načrt za l. 1925-26. Skupna vsota dohodkov znaša 3778 milijonov rubljev, ki popolnoma krije potrebščino, tako da je proračun uravnotežen.

NOVI SOVJETSKI POSLANIK V PARIZU.

Pariz, 28. okt. (Izv.) Novi sovjetski poslanik Rakovski je danes prišel v Pariz.

Beleške.

Kaj so samostojni demokrati? Poročali smo že o članku, ki ga je napisal pred nekaj dnevi v »Taboru« poslanec dr. Pivko in v katerem odobrava današnje sporazumaško politiko. Iz pohvalnih besed, ki jih je napisal

dr. Pivko na hrvaški naslov, bi sledilo logično, da išče dr. Pivko zaslombo pri radičevcih, kar potrjuje tudi članek dr. Kukovca v »Obzorju«. Komaj pa je zagledal dr. Pivkov članek luč sveta, se je pripeljal v Ljubljano Pašič in dr. Zerjav je komaj čakal, da je šel g. Pašiča na kolodvor pozdravit, češ, mogoče bo le kaj z radikali. Tem popolnoma nasprotno si ponudbam slovenskih samostojnih demokratov pa je sledil v belgrajskih listih odločen dement dr. Pivka, ki je izjavil: »Mi smo za integralno nacionalno politiko našega voditelja g. Svetozara Pribičevića in tej politiki hočemo ostati zvesti do konca.« — Iz teh besed sledi, da samostojni demokrati v Sloveniji sploh ne vedo, kdo in kaj da so danes. Ali pa so se jim na obeh straneh prav lepo zahvalili za njihovo sodelovanje in so vsled odklonitve prisiljeni ostati to, kar so bili. Na vsak način so samostojni demokrati danes v Sloveniji v silni zagati.

Svetost načel.

Belgrad, 27. oktobra.

Ni nobenega dvoma, da živimo v Sloveniji v dobi, ko se vse strankarsko življenje razvija v znamenju svetosti načel. Kdo bi mogel to tajiti in ne priznavati tega dejstva? Ali nismo doživeli, da je vse takozvano napredno časopisje — pa prav vse — zapelo slavospeve na Radičevce, ko so zavrgli vsa svoja načela, naravnost prevarili ljudstvo in se zapisali političnim načelom, ki so jih prejšnja leta na javnih shodih, v službenih strankinih komunikacijah, v volivni borbi, v parlamentu in izven parlamenta preklinjali? Ali nimamo v Sloveniji stranke, ki je šla z avtonomističnim geslom v volivni boj, na to pa v parlamentu glasovala za najhujši centralizem? Ko je po drugi volivni borbi zopet kazalo, se je ista stranka pridružila srbskim zemljoradnikom, ostala pri njih, dokler je kazalo. Ko so se politične prilike izpremenile, je šla v radičevce, katere je preje psovala in jih najhuše napadala. Ali nimamo stranke, ki je zagovarjala najostrejšo kmetijsko razredno stališče, sedaj pa hoče veljati kot nekaka splošno ljudska stranka? In dalje! Ali nimamo stranke in nekaj ljudi, ki so se s pravo besnostjo vrgli v boj proti centralizmu in njegovim hegemonističnim tendencam, z avtonomizmom, federacijo in republikanstvom so hoteli za vsako ceno nadlicirati vse druge. In ti ljudje danes sovražijo najbolj one, ki so ostali zvesti svojemu programu, zagovarjajo neomejeno slovensko kulturno in politično individualnost ter ne klonajo iz oportunističnih razlogov pred sedanji mi velesrbskimi mogotci. In ta stranka se je zvezala z ljudmi, ki jih je dosedaj napadala,

Napredek Slovencev v Minnesoti.

Duluth, Minn., 14. okt. 1925.

V Minnesoti je tekla zibelka ameriške Slovenije, zato se osredotočujejo vse bolj važne zgodovinske točke v označeni državi. V Minnesoti je najstarejša slovenska naselbina (Brockway — Sv. Stefan); v Minnesoti sta delovala naša sloveča misijonarja Baraga in Pirc; ondi počiva (v Duluthu) tudi naš mučenški misijonar Lovrenc Lavtazar; Minnesota je domovina naših amer. slovenskih škofov, monsignorjev in opatov: Trobec, Buh, Ločnikar, Ogulin, Bilban i. dr.; v Minnesoti je dovršila pretežna večina naših gg. duhovnikov svoje študije; v minnesotski državi je izhajal prvi ameriški slovenski list; tamkaj je bila sprožena prva ideja o ustanovitvi prve slovenske podporne organizacije K. S. K. Jednote; v Minnesoti (Albany) je najstarejša banka v rokah slovenskih direktorjev in največ slovenskih županov ter občinskih mož so že imeli in še imajo Slovenci baš v divni severozapadni Minnesoti.

Poleg vsega tega so si naši rojaki v Minnesoti začrtali svoje geslo: »Naprej, še do večjega ugleda in napredka!« Dne 20. septembra t. l. se je vršila v Gilbertu važna konferenca, kjer so ustanovili nadve pomembno »Ameriško-slovensko napredno zvezo« — Amer. Slov. Progressive Federation — za vse v Minnesoti živeče Jugoslovane. Nova organi-

zacija ima namen, da med Jugoslovani širi izobrazbo, jim gre na roko pri občevarju z oblastmi in jih štiti pred političnim in socialnim izkoriščanjem. Začasnega glavnega tajnika je bil imenovan John Movern, prva konvencija je sklicana za 25. t. m. v Eveleth.

V železnem okrožju Iron in Cuyuna Range živi 20 do 25 tisoč Slovencev in tudi lepo število Hrvatov. Kjerkoli je kak rudnik, tam najdeš lahko naše ljudstvo, ki s svojimi žuljavi rokami bogatijo jeklarski trust. Rečeži so morali v stavkah prestati že dosti bridkih preskušanj v borbah za svoje življenje, in tudi zadnje čase jim dela brezdelje dosti skrbi, ker obratovanje bolj počiva. Nič še ne kaže na boljše.

Kljub trdemu boju za kruh pa naši ljudje ne obupujejo, marveč stremijo neprestano naprej in kvišku. Uspehi so očitni in bi bilo le želeži, da bi posnemali minnesotske rejake tudi Slovenci v drugih ameriških deželah.

Katolicizem in črnci v Ameriki.

Kmalu po odkritju Amerike so začeli pohlepni Španci uvažati v Ameriko množice črnih sužnjev, da bi obogatili z njihovimi žulji. Kot delavci se niso posebno izkazali, njihovo število se je pa zelo razmnožilo. Po silnem naporu katoliških prvakov so bili slednji proglašeni enakopravnim z belimi in rešeni suženjstva. Danes jih je 11 do 12 milijonov v Zedinjenih državah, a od vseh teh komaj 250.000 katolikov. Krivi tega so katoliki

sami, ker se zanje, odkar so jim priborili svobodo, kaj malo brigajo. Zamorci sami so za religioznost že po naravi zelo dostopni in to so znali spretno izrabiti zlasti metodisti in anabaptisti. Zadnji čas so se začeli k novi delavnosti probujati tudi katoliki.

Srednje šole v Srbiji, črnigori in Vojvodini.

(Malo statistike.)

V prosvetnem ministru so zbrali podatke o srednjih šolah (gimnazijah, realnih gimnazijah in realkah) v Srbiji, Črni gori in Vojvodini; manjkajo poročila le še s par manjših zavodov. V navedenih pokrajinah je 90 srednjih šol, na katere se je letos vpisalo 26.640 učencev proti 30.068 učencem v prejšnjem letu. Število učencev se je precej znižalo; točnega števila še ni mogoče podati, ker podatki, kakor rečeno, niso popolni. Vendar je gotovo, da se je precejšen del mladine letos obrnil v strokovne šole. — V samem Belgradu je 9 srednjih šol s 7272 učenci. Zanimivo je, da je število ženske srednješolske mladine v Belgradu skoraj enako kakor moške: tri ženske gimnazije štejejo 3141 učen. Sploh so ženski zavodi najbolj številno obiskani: druga ženska gimnazija v Belgradu šteje 1544 učen in prekaša v tem pogledu vse gimnazije navedenih pokrajin; druga najboljša obiskana srednja šola je prva ženska gimnazija v Kragujevcu s 1398 učenkami.

Lakosti možni in damski D 278
Suknane cosute od . . . D 25
Otroški črniški visoki . . . D 10
M. žne damsko nogavice D 10
Flor nogavice vseh barv D 25
Svilene nogavice vseh barv D 38
Samo pri »Volka« Ljubljana

Glasha.

DRUŠTVO UČITELJEV GLASBE V LJUBLJANI

prideli v soboto 31. oktobra ob 20 v Unioinu svoj prvi društveni koncert. Društvo nastopi s tem svojim koncertom prvič v javnosti pred širše občinstvo. S tem koncertom namerava otvoriti vrsto svojih koncertov, ki bodo menjajo se komorni, instrumentalno-vokalni in vokalni. Ideja, ki je društvo vodila in združila v njem vse učitelje glasbe na javnih zavodih, ta ideja je nad vse hvaljevredna: organizirati ves duševni pedagoški glasbeni kapital v enoto in s to organizirano ednico urediti pevski in glasbeni pouk naših šol; pomoči naši glasbeni umetnosti v pravi tir, dvigniti jo do samostojne individualne zavesti, pospeševati produktivno in neproduktivno glasbeno umetnost sploh in se lotiti vseh vprašanj, ki se prikažejo ob tej poti.

Ni še davno, komaj pol leta je minilo, kar se je osnoval prvi odbor. Navzočih je bilo pri prvem občnem zboru komaj toliko članov, da je mogel biti sestavljen odbor. Danes šteje društvo nad 30 vseh članov, ki vsak zase in vsi skupaj dobro vedo, kaj hočejo. Vsi sestanki so polnoštevilni, vsi člani vneta delajo, vsak v svojem delokrogu. Vedno večji je delokrog, ki se društvu odpira, vedno dalje sega njegova roka, vedno večji je krog njegovih prijateljev. Njegovo resno voljo, ki je vedno bolj zbrana v krog stavljenih nalog, je praznala že naša najvišja prosvetna uprava v Ljubljani: poverila mu je izdelavo načrtov pevskega pouka za vse šole. Delo bo kmalu završeno. Sporazumu s merodajnimi faktorji je društvo začelo že tudi vprašanje široko zasnovane organizacije vsega glasbenega domačega sveta za proslav in podporo naše glasbene umetnosti. Tudi v tem oziru je popisala naša kronika že lep list uspehov.

Naša pevska, naša glasbena narodna umetnost je danes še nesrečna, zavržena pastorka. Nima os-

smešila, psovala kot svoje državno pravno načelno direktno nasprotno orijentirane protivnike.

Tako imamo kar tri stranke, ki so brez dvoma v slovenskem političnem življenju značilne častilke svetosti političnih načel. S tem seveda galerija ni izčrpana. Imamo stranko, ki je zahrbtno izdala svojega načelnika in svojo dosedanja stranko. Ne morda iz kakih načelnih razlogov, šlo ji je le za državno oblast. Obljubili so ji zastopstvo v vladi in brez pomisleka je odpadla in se zapisala g. Pašiču. Sedaj je ravno tako perfidno, kakor je prišla na vlado tudi združila za vlade. To je seveda ni omajalo v njenih načelih. Na vse strani se lovi, da bi zopet kakorkoli in na kakršenkoli način prišla v bližino, ki jo obseva vladno solnce. To žongliranje imenuje politiko svobodne roke. Ta stranka je gotovo med prvimi častilci svetosti političnih načel.

S tem pa na Slovenskem še nismo doživeli viška. Vse takozvane »napredne« stranke se v zadnjem času za žive in mrtve trudijo, kako bi najpopolnejše dokazale, da je v Sloveniji strankam svetost načel resnično prvi in poslednji princip. Vse »napredne« časopise je polno o »napredni« koncentraciji. Kaj naj to pomeni? Koncentracija pomeni pač združevanje, ujedinjenje in spajanje. Tako pač ves svet umeva to besedo. Kjer je spajanje in ujedinjevanje, moramo predpostaviti idejno skupnost ali vsaj težnjo, da dosežemo v vseh bistvenih programatičnih točkah enotnost naziranja in dejanja. Mi smo dosedaj mislili, da tvorijo stranke programe, ki se tako bistveno razlikujejo med seboj, da je nemogoče kakršnokoli prelivanje. Ker so različni programi, so tudi stranke različne. Med seboj se razlikujejo ravno po programu. Program je paladij vsake stranke. Zato je tudi nemogoče govoriti o koncentraciji, o spajanju in združevanju pri strankah, ki so jim načela res sveta. Pri nas pa resno mislijo in govorijo o koncentraciji na takozvane »napredne« stranke. Nekatere so to koncentracijo tudi že izvršile. Ali nimamo pravice trditi, če vse te pojave mirno presodimo, da je v Sloveniji res svetost načel v največji časti?

Ko človek vse to opazuje, se mora pač resno začuditi nad drznostjo, da si upa slovenski list iz tega metože ljudi še pisati o svetosti načel in si drzne še komu delati očitke. Ali ne zagovarja ravno ta list koalicijo ljudi, ki so najgusnejše poteptali vsa svoja načela? Ali ni ravno isti list glasilo ljudi, ki so v teku par let padali iz krajinosti in krajinosti in ne morda v prigradnih, nebištevih stvarih, ampak v najbistvenejših načelnih vprašanjih. Ali ni to največja nepravica, da v takozvanih »naprednih« vrstah načel sploh nimajo? Ali ni to dokaz, da so vse te napredne stranke rojene ne iz velikih programatičnih načel, nego so le tvorbe poedincev ali ozkega kroga ambicioznih ljudi, ki so si domišljali, da jih morajo ljudske mase vreči za vsako ceno na površje. Če ni tako, kako morete spreminjati programe in varati ljudstvo? Kako morete govoriti o koncentraciji, če te stranke res ločijo načela? Kako morete odobravati teptanje načel in se obenem še drzne govoriti o svetosti načel? Na ta vprašanja ne bomo dobili odgovora, ker ga ti ljudje dati ne morejo.

Med vsemi temi strankami ni razlike ne načelne ne programatične. V bistvu so si vse blizu in pravzaprav edine. Edini, družni in spaja jih ena točka, ki je bistvena vsem frakcijam in ta je: sovraštvo do SLS. V tem so si vsi edini. Po vojni so šli ravna pota. To je bila taktika, da bi ubili stranko slovenskega ljudstva. Ko jim pa to ni uspelo, so se vsepovsod vzbudili instinkti domotožja. In zato pa slišimo po slovenskih poljanah pesem o napredni koncentraciji, ki bo, kadar bo dosežena, zadnji slavošpev na svetost načel v slovenskem političnem življenju.

Dnevne novice.

Visoko cerkveno odlikovanje. Sveti oče je imenoval univ. prof. dr. Fr. Grivca za svojega hišnega premeta. Novemu prelatu, ki mu je s tem odlikovanjem izrečeno najvišje priznanje za njegovo plodovito znanstveno delovanje, za njegove zasluge pri Apostolstvu sv. Cirila in Metoda ter ne nazadnje za lepo uspešni ljubljanski kongres za študij vzhodnega bogoslovja, iskreno čestitamo.

Novi katoliški kapelica v Belgradu. Na pobudo francoske duhovniške zveze so v Belgradu zgradili novo katoliško kapelico, ki je večja od dosedanje. Kapelica, ki stoji v Hadži Melkovi ulici, se 1. novembra t. l. slovesno blagoslovi.

Novi docenti na belgrijskem vseučilišču. Za docente gospodarsko-finančne skupine na belgrijski pravni fakulteti so imenovani dr. Milan Žujović, dr. Aleks. Jovanović in dr. Jovan Lovčević.

J. S. Baar, znameniti češki župnik in pisatelj, je umrl v soboto 24. oktobra, star 57 let. Bil je eden najboljših predstavitev češke katoliške moderne literature. Mnogi njegovi romani in povesti so prevedeni na tuje jezike. Na slovenski jezik je n. pr. preveden roman »Zadnja pravda« (izdala Leonova družba v Ljubljani 1919). »Križev pot« in še nekatere manjše povesti.

Kaka bo letošnja zima? Koncem oktobra smo, lepo in gorko vreme imamo še, hvala Bogu, vendar že gre počasi zima v deželo. Zato se tudi že od vseh strani oglašajo vremenski preroki, kaka bo letošnja zima. Angleški astronom Napier Shaw napoveduje velik in hud mraz, kakor je bil na primer v februarju in marcu l. 1917., ko je toplomer jutraj večkrat kazal do 20 stopinj pod ničlo. Neki znani berlinski meteorolog pa piše v listih, da bo letos zima jako zgodaj nastopila, da pa ne bo posebno ostra in, kar je glavno, tudi ne dolga. To je veliko veselejša vest za vse, ki nimajo debele zimske suknje in ki so v skrbeh, s čim bodo pozimi kurili. Naj bi se to proročanje le res tudi izpolnilo!

Češkoslovaško odlikovanje Belgradu in Kragujevcu. Na češkoslovaški narodni praznik je predsednik T. Masaryk podpisal odloka, s katerima podeljuje Belgradu in Kragujevcu najvišje češkoslovaško vojni odlikovanje: vojni križ.

Preveč pravnikov. Iz Belgrada poročajo, da so vsa sodišča prenapolnjena z osebjem; pravosodni minister je zato odločil, da se ne izvrše nobena nova imenovanja, dokler se ne pokaže potreba. Na ministrstvu leži nad 80 prošenj za sodnoslužbena mesta.

Jugoslovanska ladja ponesrečila? Iz Londona brzojavljajo, da se je jugoslovanska 3000-tonska ladja »Vojislav« povodom zadnjega viharja v kanalu La Manche najbrže z vsem moštvom potopila.

Dvoboj med poštnim in železniškim ministrom. Poštni minister Šuperina je odredil, da se ukinejo vsem železniškim oblastem brezplačni medkrajevni telefonski pogovori, ker da je železniški minister Radojević kršil sporazum, sklenjen svojačasno med poštnim in železniškim ministrom, s tem, da je ukinil poštnemu tehničnemu osebju legitimacije za brezplačno vožnjo po železnicah v področju svojega poštnege ravnateljstva. To so razmere!

Prepadanje cest v Sloveniji. V nedeljski številki smo poročali, da so poslanci Jugoslofskega inž. Sernec in tovariši vložili na ministrstvo za javne zgradbe interpelacijo radi cest v Sloveniji. Besedilo te interpelacije objavljamo danes na peti strani.

Iz uradnega lista. »Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast« z dne 28. oktobra prinaša poleg uradnih razglasov in objav; Pravilnik o odobravanju in izvrševanju preračuna samoupravnih teles v novih pokrajinah (iz-

vzemši Srbijo in Črno goro); izpremembo § 8. ministr. uredb o postopanju pri oddaji oseb v prisilne delavnice; pojasnilo o prodajanju deviz manjšim trgovcem in obrtnikom.

Teharje javljajo: Na južnem nebu se vidi sedaj od 5 do pol 7 zvečer svetla lepa zvezda. Kako ji je ime, poprašujejo ljudje. Prosimo zvezdoznance za pojasnilo.

Kolektor Kmetijske zveze za l. 1926 prodaja v Ljubljani Jugoslovanska knjigarna. Dobi se tudi v tajništvu Jugosl. Kmetijske zveze, Jugoslovanska tiskarna. Cena 10 Din.

Škrlatinka v Mokronogu. Na Gori poleg trga se je med otroci nenadno pojavila škrlatinka. Ljudje so zelo v strahu, da se ne bi razpasla ti strašna otroška bolezen v okolico, zlasti, ker je že zahtevala eno smrtno žrtev.

Upokojitve v davčni službi. Upokojeni so davčni upravitelji: Ivan Pičnik pri delegaciji financ v Ljubljani, Fran Strmole pri davčnem uradu v Kamniku in Jožef Zazula na Prevaljah.

Iz zdravstvene službe. Imenovani so: dr. Ivo Bobić za zdravnika pripravnika v splošni bolnici v Ljubljani; Marija Gospodarič za arhivsko uradnico v zdravilišču Dobri pri Celju; Josip Poš za uradnika - pripravnika v ženski bolnici v Ljubljani.

Imenovanja v šolski službi. Imenovani so: za stalnega profesorja na državnem moškem učiteljskem v Mariboru Robert Kenda, kontraktualni profesor na istem učiteljskem; v Voklem za stalnega šolskega upravitelja Josip Lipovec, kontraktualni učitelj in začasni šolski upravitelj istotam; v Laškem za okrajnega šolskega nadzornika za okraj Laško Ljudevit Potočnik, šolski upravitelj v Štorah; v Ribnici, okraj Kočevje, za stalnega učitelja na deški osnovni šoli Alfonz Zavrsnik, učitelj v Kočevju; na Lescah in v Radovljici za stalno učiteljico srbsko-hrvatskega jezika Marija Hrzič, učiteljica v Trzinu; v Ljutomeru za stalnega učitelja na meščanski šoli Josip Žagar, učitelj risanja na državni gimnaziji v Mariboru; v Rušah za stalno učiteljico Ana Bregant-Očko, učiteljica v Sladkem vrhu; na II. deški meščanski šoli v Ljubljani za strokovnega učitelja Lampe Josip, strokovni učitelj na deški meščanski šoli v Mariboru. V stanje pokoja sta postavljeni po členu 141. uradniškega zakona učiteljica Marija Plavšak-Suher v Trbovljah in Ana Grudnik-Pavšič v Birčni vasi.

Iz sodne službe. Imenovani so: pis. oficijal Božidar Kryl, pri okrajnem sodišču v Ljutomeru, za višjega pisarniškega oficijala istotam. — Žandarmerijski narednik Josip Kakuc, za kancista pri okrajnem sodišču v Ljutomeru, pis. oficijal Ivan Humar v Mariboru, za višjega pis. oficijala pri okrajnem sodišču v Murski Soboti, žandarmerijski narednik Jakob M. Selak, za kancista pri okrajnem sodišču v Šmarju. — Premeščeni so: pis. oficijal Fran Ferencak iz Kozjega, kancist Matija Meznarič iz Ormoža ter kancist Josip Drevenšek iz Sočanja, vsi k okrožnemu sodišču v Maribor; Božidar Langerholc, kancist v Kamniku, k okrajnemu sodišču v Laškem in Fran Oblak, kancist v Šmarju, k okrajnemu sodišču v Sočanju.

Ponarejevalnica potnih listov v Belgradu. V Belgradu so zasedli družbo, ki je ponarejala potne liste ljudem, ki jih rednim potom niso mogli dobiti. Na ta način je ušlo več zločincev čez mejo. Družba je imela baje svoje agente tudi izven Belgrada.

Kolo sumljivega izvora. Neki okoli 30 let star moški, velike postave je ponujal na prodaj mehaniku Rudolfu Klepeju v Laškem moško kolo za izredno nizko ceno; a iz strahu pred prihajajočo orožniško patruljo je pustil kolo in pobegnil. Kolo je na prosti tek, na

METALLUM
baterije za svetilke

krmilu ima na levi strani leseno, na desni pa papirnato držalo, pod sedežem je št. 93568.

Iz Ljubljane.

Na češkoslovaški narodni praznik je bil včeraj pri tukajšnjem gen. konzulu dr. Benešu v dvorani »Mladike« slavnostni sprejem, katerega so se v velikem številu udeležili zastopniki oblasti, konzularni zbor, zastopniki raznih korporacij, narodnih društev itd. Sprejem je bil dokaz pristranskega prijateljstva, ki nas veže s češkoslovaškim narodom, in pa simpatij, ki jih uživa v vseh ljubljanskih krogih g. gen. konzul Beneš.

Pogreb g. Antona Uršiča, mnogoletnega župana v Št. Vidu pri Vipavi, se je vršil včeraj popoldne ob veliki udeležbi izpred Leonišča na pokopališču k Sv. Križu. Pogreba so se poleg sorodnikov udeležili zastopniki raznih zavodov in korporacij in druge odlične osebnosti. Župansko zvezo sta zastopala njen načelnik — bivši poslanec g. Stanovnik in podnačelnik g. Jeglič, Zadržno zvezo g. dr. Basaj. Med odličnimi osebnostmi smo opazili: gg. bivšega velikega župana v p. Šporna, prof. Remca, več bivših ljubljanskih občinskih svetnikov z g. dr. Stanovnikom na čelu in bivšega poslanca Jakliča. Iz Št. Vida je prihitel in izkazal zadnjo čast pokojniku župnik g. Kopač. Ob odprtem grobu se je z ganljivimi besedami poslovil od pokojnika g. Stanovnik.

Mlinar in njegova hči na Ljudskem odru. Predprodaja vstopnic za to predstavo, ki jo uprizaro Ljudski oder v Ljubljani v nedeljo dne 1. nov. — od danes naprej vsak dan od 5.—7. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra, čez dan pa v društveni nabavni zadrugi (Ljudski dom I. nadstr.).

I. večer komorne glasbe v letošnji sezoni bo v soboto dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. Ta večer komorne glasbe priredi Društvo učiteljev glasbe po večini s sodelovanjem svojih članov profesorjev konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni.

Koncerti društva učiteljev glasbe v Ljubljani imajo poleg drugega tudi namen, vzgojno vplivati na učečo se mladino. Učenci bodo gotovo hvaležni za to svojim učiteljem, starši pa bodo mogli spoznati, komu zaupajo svojo deco. Vabimo zato posebno starše h koncertu v soboto zvečer v Unionu.

Drag dopust. G. Ivanu Avsenku, ravnatelju čekovnega urada, je bilo iz njegovega stanovanja v Zatiški ulici št. 1 ukraden 120 metrov finega šifona, zlat prstan z briljantom iz ena zlata ovratna verižica in skupni vrednosti 3650 Din. Tatvina se je zgodila v času njegovega dopusta na Gorenjskem.

Lepa, rejena bela gos se je zatekla k g. Alojziju Armiču v Krakovski ulici št. 7. Kol nalašč za Martinov večer, ki ni več daleč!

Brezsrčen kolezar. Neznani kolezar je pred glavno pošto povozil devetletnega Fr. Vidraja, učenca ljudske šole na Vrtaču, ter mu prizadel poškodbe na desni roki. Mesto da bi nudil otroku pomoč, je pa urno spet skočil na kolo in jo popihal, tako da ga tudi stražnik ni mogel prijeti.

nlišča, kamor bi se zatekla z vsem zaupanjem. Pišemo in govorimo o slovenski narodni (nacionalni) glasbi, o nacionalni politiki glasbe itd. Kdo pa je razgledil vprašanje, kaj je bistvo naše glasbe? Na tem polju ni še skoro nič storjenega. Ni čudno! Naši muzikologi nimajo prilike in ne možnosti, preiskovati sistematično naše glasbene individualnosti. Če se hočemo poglobiti v to snov, morajo po primerne kvalifikacije v tujino. Tam morajo delati pod tujim vodstvom, tam morajo brskati po tujih livadah tam jim zija od vseh strani le tujina nasproti. Njenega vpliva se ni mogoče ubraniti. Vse vede, vse umetnosti so že našle hram v domovini, le glasba še ne. Društvo učiteljev glasbe se je zavzelo tudi za to in je poslovalo na primeren mestu, naj se ustanovi na univerzi stolica za muzikologijo. Neizmerne dobrine za našo narodno individualno glasbeno umetnost se bodo pokazale brž, ko se ta želja društva uresniči.

Toliko se je zadnja leta govorilo, pisalo in namigavalo o naši operi in o našem zaenkrat najvišjem glasbenem zavodu, o konservatoriju. Društvo ni vseeno, kako je organiziran en ali drugi zavod, posebno še konservatorij s svojo šolo. Zato je storilo vse, da tudi pri tej ureditvi sodeluje. Koliko dela za mlado družbo! Koliko uspehov za kratko dobo nekaj mesecev. Ne dovolji Slovenci pojemo doma zelo veliko; vsaka vas ima domala svoj zbor. Nimamo pa zbora orjaka, ki bi mogel ponesti našo pesem v širni svet. Imeli smo že čast sprejeti v svojo sredo pevce s severa, vzhoda, z juga opetovano. Divili smo se njihovi pevski umetnosti. Vabili so nas, vabili so nismo mogli odzvati. To vrzel bi rado zamašilo društvo učiteljev glasbe. Spočelo je idejo učiteljskega zbora. Sistematično urejena priprava, ki jo bodo vodili le najboljši strokovnjaki, bo dvignila pevski zbor na ono višino, da bo mogel tekmovali z zbori izven naših državnih mej. Ta zbor se snide h prvemu sestanku v nedeljo 1. novembra. Ker bo večina že v soboto zvečer v Ljubljani, bo ta večer ob 20 v Unionu društveni I. koncert.

Društvo si je po treznem preudarku natanko v svesti vseh težav, ki jih je prevzelo s to nalogo. Društvo, polno samih najidealnejših članov in članice se pa tudi dobro zaveda nujne potrebe in prevelike važnosti tega zbora. Pesem ni bil zadnji faktor, ki je raznesel ime bratov Čehov po vsem svetu. Pesem ni bila zadnje sredstvo pri osloboditvi naroda. Tudi mi nujno potrebujemo vročega žara lepe pesmi, da nas ogreje, treba nam je idealnega glasnika, ki bo nesel naše ime pred širši svet. Ta velika ideja nas dela močne, zaupne in velike.

Z vseh pravico pričakujemo vsestranske podpore vseh. Tu ne gre za specialnost ali športno mrvico, ali idejo posameznika, tu gre za narodno idejo nas vseh. Zato vabimo vse, ki so dobrega srca, ki morejo pojmiti naše geslo, da nas podprejo. Pokažite nam svojo podporo takoj pri prvem koncertu v soboto 31. oktobra. Ujudno Vas vabimo h koncertu!

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek, 29. okt.: »Pezica moglega srca«. Red A. Petek, 30. okt.: »Periferije«. Red D. Sobota, 31. okt.: »Zemlja pravica«. Red E. Nedelja, 1. nov.: »Veronika Deseniška«. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Četrtek, 29. okt.: »Mrtve očie«. Red F. Petek, 30. okt.: »Nabore«. »Povratek«. Red F. Sobota, 31. okt.: »Manone«. Red A. Nedelja, 1. nov.: »Aida«. Izven.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, dne 1. novembra ob pol 8. uri zvečer: Mlinar in njegova hči, žaloigra v petih dej.

Misijonsko gibanje.

Ob priliki škofijskih konferenc v Zagrebu se je sestal dne 15. oktobra narodni odbor Družbe za širjenje vere za Jugoslavijo in nadalje tudi Osrednji odbor duhovniške misijonske zveze za Jugoslavijo. Na teh posvetovanjih se je uredilo enotno misijonsko gibanje za Jugoslavijo. Narodni odbor za širjenje vere, kateremu je predsedoval mons. dr. Jožef Ujčič, je sklenil nabaviti skupne slike-sprejemnice za Jugoslavijo in se je pogodil s predstojništvom Družbe Jezusove, da se začne izdajati hrvaški list »Katoški misijoni«, ki bo glasilo Družbe za širjenje vere, kakor je to že slovenski list: Katoški misijoni.

Osrednjemu odboru duhovniške misijonske družbe je predsedoval škof dr. A. Jeglič; prisostvovalo je posvetovanju še drugih 8 škofov.

Iz tajniškega poročila na seji Osrednjega odbora duhovniške misijonske družbe je razvidno, da šteje doslej Ljubljana članov 604. Maribor 370, Subotica 146, Djakovno 88, Sarjevo 60, Zagreb 42, Mostar 36, Dubrovnik 24, Senj 13, Banjaluka 6, Kotor 2. Vse kaže, da se bo število v hrvaških škofijskih prihodnje leto precej pomnožilo. Na seji se je poudarjalo, da je prva in glavna naloga UČ, da ustvari najprej doma v znanstvenem in praktičnem oziru globoko zasidrano temelje za misijonsko delo. Če naj se misijonska misel, ki se zdaj širi s tako elementarno silo po vsem svetu, ukorenini tudi med nami, je treba predvsem vzbuditi smisel za misijone med duhovniki in to je brez obširne literature nemogoče.

Osrednji odbor je sklenil izdati lastno glasilo »Unio cleric« za celo Jugoslavijo in sicer za zdaj

v obliki letnega poročila. To letno poročilo bo prineslo pregled o misijonskem delu doma, tako o Družbi za širjenje vere, o Dejanju sv. Detinstva i. t. d.

Za misijonski praznik v Jugoslaviji se je doletel 2. februar. Misijonski tečaji za duhovnike se bodo vršili meseca julija v Zagrebu, Splitu, Šibeniku, Dubrovniku, Mostaru, Sarajevu, Djakovu in Subotici.

Knjige in revije.

Janez Jalen: »Srenjac. Drama v štirih dejanjih. V Ljubljani 1924. Založila Jug knjigarna. Cena Din 25. — Jalen je dosegel s svojo prvo igro »Dome« povsod, kjer se je uprizarila, lepe uspehe. Ta nova drama je še boljša od prve. Igra zahteva malo od odra, zato bo »Srenjac« povsod lahko uprizarljiva, zlasti, ker ima samo 8 vlog, 5 moških in 3 ženske. Tudi podeželski odri bodo radi segli po njej.

Perutinarstvo. Sestavil A. Slivnik. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena Din 44, v platno vezano Din 56. — Perutinarstvo je pri nas še vedno zelo zanemarljena panoga gospodarstva. Ob malem trudu bi lahko donosala več dobička. Ne zanimamo se za perutnino toliko, kakot bi zaslužila. In vendar prinašajo kure, gojene v malem in velikem obsegu, razumnemu perutinarju primerno plačilo. Pisatelj se je sam bavil s perutinarstvom in nam v lahko umljivi besedi opisuje, na kaj je vse gledati, da se ta važna gospodarska stroka povzpne do večje rentabilnosti tudi po naših krajih. Priporočamo knjigo vsem ljubiteljem in rejcem naše perutnine, da si jo nabavi.

Podpirajte naše dilake.

Nesrečen padeč. Snoči nekaj pred sedmo uro je na Cankarjevem nabrežju neki Jože K., ki je bil precej vinjen, tako nesrečno padel vznak, da je nezavesten obležal in bil naenkrat ves v krvi. Rešilni voz je ponesrečenca prepeljal v bolnišnico.

Pozor pred tatovi! Kaže, da bo letos na dan Vseh svetnikov lepo. Ljudje bodo hiteli na daljino pokopališče, da obiščejo grobove svojih dragih. In to priliko bodo skušali izrabiti podjetni tatovi za svojo nepostavno žetev. Tatovi se malo zmenijo za domove mrtvih in obiskujejo na ta dan zelo pridno domove živih. Zato, meščani, pozor ta dan pred tatovi, da ne izropajo vaših hiš, kakor se je to zgodilo 1922 neki hiši na Marijinem trgu, na šent-peterski cesti, v Tavčarjevi ulici itd.

Perski zbor slovenskih učiteljev. Vsi pevci in vse pevke, ki pridejo že v soboto v Ljubljano, naj se najprej zglase v Unioni, glavni vhod. Kdor pride pa v nedeljo, naj pride naravnost v Glasbeno matiko, Vegova ulica 7.

Društvo učiteljev glasbe v Ljubljani prosi vse one ljubljanske učitelje in učiteljice, ki nameravajo sprejeti koga za 31. oktober, odnosno 1. novembra na stanovanje, naj to čimprej naznani prof. Vedralu, Emonska cesta 8.

Iz štajerske.

Častnim občanom so imenovali občine Sv. Miklavž, Rogoza, Spodnje Hoče, Zgornje Hoče in Pohorje gerenta mariborskega okrajnega zastopa in mariborskega župana gospoda dr. Leskovarja radi zaslug za zgraditev nove okrajne ceste od Sv. Miklavža do Pohorja in sploh za njegovo požrtvovalno delovanje za dobrobit občin.

IZ MARIBORA.

Občinski proračun. Kakor smo že poročali, je proračun občine za leto 1926 v občinski pisarni razporejen. Da javnost tudi zve, kako se dela z njegovim denarjem, prinašamo nekaj točk tega proračuna. — Med drugim je predvideno: za šole kot konkurenčni prispevek, za zgradbo meščanske šole v Trbovljah in osnovne šole v Hrastniku skupaj 1 milijon 977.698 Din. Za vodovod na Pleskem-Praprotno in Planinsko vas, v Retju do kolo-dvora izolirnica skupaj 1.060.000 Din. Za podporo raznim prosvetnim institucijam in korporacijam (pri čemer smo ostali mi zopet pastorek, kakor navadno) skupna vsota 70.000 dinarjev. Za podporo občinskih cest, mostov in prometno sploh, kakor tudi za popravilo v plazovnem svetu skupaj 348.000 Din. Celokupni stroški so predvideni na okroglo 5 milijonov 700.000 Din. Visočina občinskih naklad za kritje stroškov se bo šele ugotovila. Najmanj se občina briga za socialne ustanove in ne najdemo za te nobene primerne vsote.

Roparski napad. (Dodatno k nedeljski vesti o napadu na gospo Scheidbach.) Dne 24. t. m. po približno 19.45 uri je na Gospodski ulici ob promenadni časi opazil bančni uradnik dr. Rudolf Gmajner, ki je znan z lastnico trgovine Lavro Scheidbach, da so vrata samo priprta in čul neko ječanje. Stopil je notri, šel v trgovino in našel lastnico go Scheidbach zvezano na tleh in privezano na dve stalaži. Usta je imela zamašena s papirjem in junjo. Ko jo je rešil iz mučnega položaja, mu je go Scheidbach povedala ves dogodek. G. Gmajner je stvar takoj javil policiji. Policija je kmalu dognala, da je hodil k gospej neki Oton W., ki trguje s knjigami in se interesiral za nakup dveh starih knjig, ki imajo vrednost nad 2000 dolarjev.

Dama, ki bi hotela

Imeti v tej seziji res ELEGANTEN PLAŠČ, si more takega izbrati iz krasne zbirke damskih plaščev z ali brez kožuhovine, KAR NAJCENEJE pri trdkli Fran Lukič, Pred škofijo 19.

Turistika in sport.

Češkoslovaška : Jugoslavija 7 : 0! Včerajšnja tekma med nogometnima reprezentancama Češko-slovaške in Jugoslavije v Pragi je končala z občutnim porazom Jugoslavije v razmerju 0 : 7. Natančnejše poročilo prinesemo jutri.

Stanje nogometnega prvenstva v Ljubljani po četrtem kolu, ki se je odigral pretečeno nedeljo, je sledeče: 1. Ilirija (odigrala 4 tekme) 8 točk, score 41 : 1; 2. Primorje (3) 4 točke, score 18 : 4 (prekinjena tekma s Hermesom ni vpoštevana); 3. Slovan (3) 4 točke, score 8 : 12; 4. Hermes (2) 2 točki, score 9 : 2; 5. Jadran (2) 2 točki, score 5 : 5; 6. Svoboda 2 točki, score 3 : 34; 7. Slavija 0 točk, score 1 : 27. — V nedeljo 1. novembra igrajo Jadran : Slavija in Slovan : Svoboda; tekma Ilirija : Primorje bo najbrže preložena na 15. november.

Prvenstvo Slovenije v hazeni je pridobil tudi za letos SK Ilirija. Končno stanje prvenstvene tabele je sledeče: 1. Ilirija 6 točk in score 46 : 7; 2. Atena 6 točk in score 39 : 12; 3. Primorje 0 točk in score 2 : 68. V mariborskem okrožju na jesen osnovane hazenske družine I. SSK Maribor, SD Rapid, TSK Merkur, SK Ptuj in SK Mura letos še niso posele v prvenstveno tekmovanje podzvez; o Muri je znano, da ne zaostaja mnogo za Ilirijo in Ateno, ostali klubi so za enkrat še šibki, toda nad vse agilni in podjetni. — Ilirija vstaja v svoji dominantni poziciji od leta 1921. Bila je prvi klub v naših krajih in tudi eden prvih v državi, ki je prevzel od Čehov ta specifično ženski sport, ga vpejal na naša igrišča in mu pripomogel do sedanje popularnosti. Treba namreč vedeti, da je hazena poleg nogometa najbolj razširjen in priljubljen sport v Jugoslaviji. Sedanji državni prvak je Beogradski SK; vendar je omenili, da tekmovanje za prvenstvo države doslej ni bilo urejeno in da sta tekmovala pretekli dve leti za naziv prvaka enostavno najmočnejša dva kluba Beograda in Zagreba brez ozira na pravke drugih sportnih centrov. — Hazeno Ilirije je odlikovala vedno

Ta možakar je imel seboj več podagentov. V soboto jih je bilo pri »Zamorcuc osem zbranih in so imeli tam razgovor. Od teh je policija zaprla Otona W., Draga Miletiča, Milana K., Draga R. in Ernesta Marjan, nemškega državljan. Opis napadalca po pripovedovanju go Scheidbach, odgovarja popolnoma znanjosti Dragotina Miletiča. Scheidbachova je slišala tudi druge glasove. Storiči niso odnesli ničesar; dragocenih knjig niso našli, ker jih je gospa bila odnesla par dni prej v stanovanje. Nadaljna preiskava je dognala, da je bil kovčeg Miletičev povezan z vrstico, katere odrezani kos je odgovarjal onemu, s katerim je bila zvezana gospa Scheidbachova. Istovrstni papir, kot ga je gospa Scheidbachova imela v ustih, se je našel pri njem v kovčku. Vse štiri so v torek izročili državnemu pravdnstvu.

IZ PTUJA.

Podružnica Jugoslovanske Matice v Ptuj se iskreno zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je pokrajinska skupščina Jugoslov. Matice v Ptuj tako lepo uspela. Posebna hvala bodi izrečena vrtnarju g. Vaudi, ki je za Koroški večer in za pokrajinsko skupščino okrasil prostore proti neznanemu plačilu.

IZ MURSKE SOBOTE.

Smrt dijaka. Komaj je poteklo 14 dni, že je zopet posegla smrt s svojo koščeno roko v dijaške vrste murskosoboške gimnazije. V nedeljo popoldne se je na igrišču tukajšnjega sportnega kluba »Mura« nenaodoma vili kri iz ust in nosa 15 letnemu drugošolcu Caru Jožefu, ko je čisto mirno opazoval igro. Zdravnik dr. Glančnik, ki je takoj prispel, ni mogel drugega, kakor ugotoviti smrt in konstatirati kot vzrok udar krvi na jetični podlagi. Mrtvega dijaka so prenesli v mrtvašnico tukajšnje bolnice, odkoder so ga v ponedeljek ob 2 popoldne odpeljali v njegovo rojstno vas v Dobrovnik, kjer so ga v torek ob 10 popoldne pokopali. Na njegovi poslednji poti v Murski Soboti so ga spremlili vsi tovariši in mu v slovo zapeli dvojce žalostink. Pokojni dijak je bil mažarske narodnosti. Ko je preteklo leto vstopil v gimnazijo, skoro ni znal slovenske besedice. Z vztrajnim in pridnim učenjem pa je tako v slovenščini kakor tudi v drugih predmetih čimdalje bolj napredoval. Škoda marljivega in dobrega fanta.

Železniška nezgoda. V nedeljo popoldne je skočil na tukajšnji postaji pri premikanju en s premogom naložen vagon s tira. Vzrok: popolnoma strohneli pragovi.

Državni uslužbenci in »razilke« v plačah.

Od časa do časa je treba izprašati vest g. finančnemu ministru, ker sam si je gotovo ne, drugače bi bil menda vendar vsaj enkrat obudil kes nad vnebovpijočim grehom, ki ga ima na vesti radi dolga državnim nameščencem. — Kaj je torej z izplačilom »razilke«? In kaj je z zneskom 300 milijonov, ki je bil v ta namen že ustavljen v proračun, pa kasneje porabljen za nakup tobaka? Kaj je dalje z zneskom, ki je bil za uradnišvo in drugo državno »služničad« postavljen tudi v sedaj veljavne dvenajstine? — Ali nas bodo naprej in naprej imeli za norce s praznimi obljubami? Kaj pa zahtevamo drugega nego to, kar imamo po zakonu pravico zahtevati? — Zares se čudimo, kakšno mrtvilo vlada v vrstah uradniških organizacij. Ali so res vse v agoniji, da se nihče ne zgane? Kako stanovsko zavedno in agilno je uradnišvo v Avstriji! — Zima je tu in državni nameščenec je reven ko cerkvena miš. Tistih par kron, za kolikor je moka cenejša, je vsaj desetkrat pogoltnil novi stanovanjski zakon s poviša-

njem stanarin. — Odkod naj jemlje državni uslužbenec denar? Država pa mu odteguje, namesto da bi mu dajala. Prav naslednji mesec bodo doživeli državni nameščenci »veselo« presenečenje, ko se jim bo odtegnil davek za »komoro« v precej občutnih zneskih. Torej vsak mesec manj, namesto več. Kaj pa, ko bi država »izenačila« počasni prejemke svojim uslužbencem — zlasti nižjim na ta način, da bi bili sčasoma enaki — odtegljajem? Državni uradnik.

Katoliški vestnik.

Papeški Vzhodni institut v Rimu.

Sedanji papež Pij XI. s posebno ljubeznijo pospešuje napredek Vzhodnega instituta pod predsedstvom P. Mihaela d'Herbigny, ki je Slovencem že dobro znan. Institut je pravkar izdal tiskano letno poročilo, iz katerega povzemamo, da je bil med slušatelji samo eden Slovenec, kapucin P. Venceslav. Doktorat vzhodnega bogoslovja je bil podeljen med drugimi tudi Hrvat P. Stefanu Sakaču D. J. Letos bosta nastopila dva nova profesorja, Španec P. Gordillo za dogmatično zgodovino na podlagi vzhodnih cerkvenih očetov in Francoz P. Leib za zgodovino razmerja med Carigradom in med rusko cerkvijo. V preteklem letu je že nastopil novi profesor Turek Pavel Mulla, doma s Krete, konvertit, ki se je pred krstom imenoval Mehmet Ali Mulla. V poročilu se omenja, da se je na institutu slovesno otvorila proslava 1600 letnice nikejskega cerkvenega zbora; slavnostni govor dne 29. maja je imel P. d'Herbigny v navzočnosti več kardinalov, škofov in znanstvenikov. Ob koncu se omenja ljubljanski kongres za vzhodno bogoslovje, katerega so se udeležili trije profesorji Vzhodnega instituta v družbi 6 bivših gojencev. — Znanstveno glasilo instituta so »Orientalia Christiana«; doslej je izšlo 18 snopičev; v zadnjih snopičih je mnogo zanimivega gradiva iz Rusije. Naslov: Roma 1, Piazza della Pilotta 35.

Shod za vzhodno bogoslovje v Bruslju dne 21. do 25. septembra je imel namen belgijskim katoličanom pojasniti vzhodno cerkveno vprašanje. Shod se je pričel s sveto mašo po vzhodnem obredu; pri sveti maši je nad dvesto rimskih katoličanov prejel sveto obhajilo po vzhodnem obredu. Izmed govornikov je zbujal posebno zanimanje Rus Petrovskij, ki je izjavil, da je dejanska ljubezen in dobrotelost najboljša pot k cerkvenemu edinstvu. Lvovski metropolit Šeptickij je iz lastne izkušnje opisoval težave pri delu za cerkveno edinstvo; delo za edinstvo je težavno, a vendar smemo upati v velike uspehe. Benediktinec Placid de Meester je slavil vzhodno menišvo. Drugi govorniki so razpravljali o obredu, o dogmatičnih razlikah in o praktičnih vprašanjih. Ob koncu je metropolit Šeptickij povzel rezultate shoda in izjavil, da je glavni namen in uspeh shoda pospeševanje medsebojnega spoznavanja med Vzhodom in Zapadom. Delo za cerkveno edinstvo je sicer počasno in morebiti se bodo večji uspehi dosegli šele s krvjo mučenštva. Kardinal Mercier je zaključil shod z lepim govorom, v katerem je poudarjal veliko važnost dela za cerkveno edinstvo. Opozarjal je na veliko trpljenje ruskega naroda; mogoče je, da bodo uprav tolike žrtve ruskega naroda pospešile cerkveno zedinjenje. Vzhodna cerkev ima veljavne zakramente, sveto mašo in sveto obhajilo. Zato katoliška Cerkev tako ljubi vzhodne kristjane in želi, da bi se pospešilo zedinjenje.

Rim. Cistercijski red ima v Rimu točasno svoj vrhovni kapitelj, katerega se udeležuje 50 priorjev. Na 22 opatov ter zastopnikov raznih samostanov. Na tem zborovanju bodo izvolili pomočnika vrhovnemu predstojniku in svoja redovna pravila spravili v sklad z novim kodeksom.

MILIJONAR IN ČASNIKAR.

Znani ameriški bogataš Pierpont Morgan je velik nasprotnik intervjujev. Kljub temu pa se je obrnil nanj neki mladi in podjetni časnikar s prošnjo, da ga sprejme na razgovor vsaj za dve minuti. Morgan mu je odgovoril, da stane pri njem vsaka minuta 250 frankov. »Dobro,« je odgovoril časnikar, »jutri pridem.« Ko je naslednjega dne prišel časnikar k Morganu, ga je ta vprašal: »Kaj pa želite?« — »Prinesel sem Vam denar za dve minuti!« — »In potem?« — »Nič več.« — »Zakaj ste me pa potem prosili za pogovor?« — »Stavil sem za 2500 frankov, da se bom z Vami dve minuti pogovarjal. Tu imate Vaših 500 frankov, 2000 frankov pa je moj!« Matija Munda.

POTUJOČI LEPAK IZGINJA.

Londonski promet je uničil potujoči lepak, človeka, ki hodi z lepaki okoli. Angleži mu pravijo Sandwichman. Angleško prometno ministrstvo je odredilo, da se knjige, letaki in lepaki ne smejo več nositi po londonskih ulicah in da se tudi ne smejo več razdeljevati. Izvzeto so samo reklame za prodajo časopisov. Prepovedani so tudi reklamni psi, reklamni kostumi in reklamni vozovi. Tako bo London spet za star običaj na slabšem.

OSMIRIDIJ.

Tako se imenuje spojina redkih kovin osmija in iridija; je zelo traja, trpežen in ga uporabljajo za napravo prav finih instrumentov. V novo odkritih najdiščih ob reki Adams na otoku Tasmania — južno od Avstralije —

Rim. Sv. Oče bo na predvečer božičnega praznika zatvoril jubilejna sveta vrata v cerkvi sv. Petra. V onih dneh bo sv. Oče izdal encikliko s katero bo proklamiral socialno kraljestvo Kristusovo, kar se bo proslavilo tudi v cerkvenem kolektaru. Za to encikliko se je zavzel kardinal Mercier in španski škofje, kakor omenja Ligue Apostolique des Nations.

Rusija. »Wjera i Rodina«, ruski katoliški mesečnik, ki izhaja v Parizu, pozivlje katoliški svet, da pomaga, da se osvobodijo po nedolžnem zaprti duhovnik Ussas. List omenja, da je malo upanja, da se duhovniku reši življenje, ker hoče boljše-viška vlada vsako zbližanje ruske in katoliške cerkve že v kati zatreti.

Litvanska je sklenila z Vatikanom konkordat in ustanovila v ta namen v Rimu svoje poslaštvo. Argentinja. Senator Almado je zahteval na pritisk lože, da se takoj prekinejo prijateljski odnošaji s sveto stolico. Zahteval je dalje, da se od stavi administrator nadškofije v Buenos-Aires in da se ustavi plača vsem duhovnikom.

Dopisi.

Vrhnika. Po vrhniški okolici prireja gledališke predstave družba, ki se predstavlja pod imeni naših društev, in pravi, da igra za svetotrojske zvonove. Opozarjamo, da ta družba nima nobenega pooblastila od naših društev in — kakor smo uvideli — tudi ne od odbora za napravo zvonov pri Sv. Trojici. — Pomladek rdečega križa na vrhniški šoli je pričel prirejati ob nedeljah izlete med službo božjo. Ako se bo ovrvalo otrokom prihajati k službi božji, bomo potipali na paragrafe, ki ne bodo ljubi nekaterim gospodom. Za danes dovolj!

Podlipa. V četrtek je nastopil pri nas svojo službo novi g. župnik Josip Gnidovec. Mlaji, venci in okrašena cerkev so pokazali, kako smo z veseljem sprejeli novega stalnega dušnega pastirja, čeprav so nam bili vrhniški gospodje, kar so mogli, postregli po odhodu g. župnega upravitelja Susteršiča.

Zalog. Dne 27. oktobra je po kratki in mučni bolezni umrla gospa Frančiška Pangeršič, mati predsednika »Krekove mladine« Zalog—Sp. Kašelj Pogreb blage pokojnice je bil 28. oktobra. Zalugojči zavedni krščanski družini globoko sožalje. — »Krekova mladina.«

Zabrnica pri Škofji Loki. (Odkritje spominske plošče.) V nedeljo 25. oktobra se je vršilo pri nas odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlim vojakom. Ob 2 popoldne smo imeli litanije, nato so gg. dekan, župnik iz Šmartna in domači župnik opravili Libero za naše padle tovariše. Nadaljna slovesnost se je opravila pred cerkvijo, kjer je plošča vžidana. Godba gasilnega društva je zaigrala žalostinko »Rodoljub«. Nato je imel g. dekan iz Stare Loke, ki je odkril in blagoslovil ploščo, govor, ki je marsikaterega ganil do solz. Po govoru je zapel moški zbor »Oj Doberdob« in »Blagor muc«. Nato je v imenu faranov imel lep govor g. inž. P. Oman. Godba je zaigrala »Bože pravde« in s tem je bila slovesnost končana. Plošča nosi napis: »Za domovino padli ste v tujini, odpčijte se v nebeški domaji!« Vsem, ki so pripomogli k tej lepi proslavi spomina nesrečnim žrtvam svetovne vojne, srčna hvala!

Motnik. V nedeljo je tu nenadoma umrl stari in pošten fant imenovan po domače Osrekar France na Ločici pri Vranskem. Zapustil je hišo in majhno posestvo, katero si bodo sorodniki med seboj razdelili. Vsi, ki so rajnega poznali, mu bodo ohranili blag spomin. — Stara, daleč na okoli znana gostilna pri »Kramarju«, se je opustila, ker se je najemnik izselil, a stari gospodar ne mara imeti več gostilne. Obeta se pa nova gostilna pri »Novak«, tako, da ostanejo še vedno štiri gostilne v trgu Motnik, ki ima 58 hiš in okrog 800 prebivalcev. — Leta 1924 na novo zgrajeni občinski most ob državni cesti pri Konfinarju ima ograjo vno razdrto. Treba ga brž popraviti, sicer se lahko pripeti ponoči velika nesreča.

St. Vid pri Lukovici. Odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlim in pogrešenim vojakom bo v nedeljo 8. novembra in sicer ob 10 popoldne z mašo na pokopališču, v slučaju slabega vremena pa v cerkvi; po sv. maši bo spoved na pokopališču. Vabljeni ste vsi od blizu in daleč!

Korje. Tukajšnje gasilno društvo je priredilo preteklo nedeljo veselico, združeno z vinsko trgovino. Obisk je bil nepričakovano dober in ravno tako tudi čist dobiček. Društvo je dalo lepo vsoto na račun dolga za svoj gasilni dom. Veselica je torej izredno dobro izpadla, vkljub temu, da gotovi ljudje to obtekoristno društvo bojkotirajo in mu nasprotujejo, če le morejo. To si bomo tudi dobro zapomnili. Vsem sodelavcem in dobrotnikom pa iskrena hvala!

Mozirje. Orglarska šola iz Celja je priredila v nedeljo tukaj svetopisemsko žaloigro »Izgubljeni sine«. Po igri je podala nekaj točk pod vodstvom vodje orglarske šole g. Karola Berjarja. Udeležba je bila velika, občinstvo zelo zadovoljno. Moški zbor je tudi krasno pel pri službi božji.

ga dobijo na teden v vrednosti 5000 angleških funtov. Prav lep kos, 30 gramov težak, predstavlja rekord; vreden je 40 funtov.

BOGINJA SVOBODE.

Vhod v pristanišče New Yorka je zaznamovan po ogromnem kipu »Boginja prostosti«. Sedaj je luteranski pastor Andreas Bard napravil vlogo na ameriško luteransko zvezo, naj se ta poganska boginja odstrani in naj se nadomesti s kipom Kristusa.

MONGOLIJA.

Poročali smo že, da je šel ruski raziskovalec Kozlov na novo v Mongolijo. Sedaj smo zvedeli, da je našel grič, poln grobov iz zelo stare dobe. Table, ki so jih dobili tam, imajo napise v starem mongolskem, tibetanskem in mandžurskem jeziku. Kultura onih pokrajin je sploh nekaj posebnega, nam doslej popolnoma nepoznanega.

Katoliški »kapitalisti«. Pred kratkim je umrl kardinal Begin, nadškof v Quebecu, primas za Kanado — a ni zapustil belica. — Nadškof v Santiagu, najbogatejši španski diecezi, javlja v svojem testamentu: Denarja ne premorem nič; nasprotno: čez glavo sem zadolžen, ki je mojim sorodnikom znano. Dolgovi naj se poplačajo z izkupičkom za knjige, opravo in druge zasebne predmete. — Podobno se je glasila tudi oporoka pred kratkim umrlega kardinala Loguea, primasa Irske. — Ves denar, ki so ga omenjeni možje dobili v roke, so takoj obrnili v dobre namene.

Naznanila.

O nicejskem cerkvenem zboru leta 325. in o postanku vzhodnega razkola bo predaval g. Fran Radešek v soboto, 31. oktobra ob 8 zvečer v prostorih gostilne »pri Kovačcu« v Tomačevem. Radi vlezanimivosti predmeta je pričakovati obilne udeležbe tomačevskih sosesčanov.

VSE NEČISTOSTI OBRAZA

kot: lišaje, ogrce, izpuščaje, krvave žilice itd. zalcemeno odstranjevanje pariška emulzija »Visagline Adeline Patti«, edino perfektno in nesškodljivo sredstvo, ki ga pripravljajo mnoge zdravniške kaptete, za umivanje polti, ki preprečuje razvoj gub in daje licu mladeniški izgled in svežost. Vsak dan pride številno priznani. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30.— za steklenico. — Glavno skladišče v: Jugoslaviji: Zagreb, Gajeva ulica 8.

Gospodarstvo.

Francoski frank.

Ljubljana, 28. oktobra 1925.

Ze v sredi meseca oktobra je začel francoski frank padati. V prejšnjem in v tekočem tednu pa je postal padec naravnost katastrofalen. Šele včeraj se je frank zopet popravil. Danes je zopet nekoliko oslabil tako v Zagrebu kakor v Curihu.

Takoj, ko je prišla vest iz Amerike, da finančni minister Caillaux ni imel uspeha pri pogajanjih z ameriško vlado glede konsolidacije francoskih dolgov v Ameriki, je začel frank slabeti. Ko pa je še postalo znano, da zlato notranje posojilo ni prineslo v državne blagajne potrebnega denarja, je bil zadan franku nov sunek, ki ga je potisnil katastrofalno dol. Oficijelni krogi so računali, da bo zlato posojilo prineslo 35 milijard frankov, faktično pa jih je prišlo samo — 6 milijard, kar seveda niti od daleč ne zadostuje za kritje vseh obveznosti glede obresti, ki jih ima francoska država plačati svojim državljanom za posojila. Za decembarski termin bo mogoče ta vsota zadostovala, toda za pozneje zapadle zadolžnice tkzv. »Bons de la Défense nationale« denarja — ne bo.

Finančni minister Caillaux hoče s povišanjem obkora bankovcev za 10 milijard frankov sanirati valuto, toda to vodi samo k inflaciji, ki pomeni novo razvrednotenje franka. Caillaux se na drugi strani z vsemi razpoložljivimi silami brani upeljati oddajo premoženja, kakor jo zahtevajo socialisti. Njegova nepopravljivost pa je povzročila padec francoske vlade.

Nade, ki jih je stavljal francoska vlada v Caillauxa, se niso izpolnile. Ni saniral francoskih financ in valute, pač pa čaka Francija novega moža, ki bi to zamogel. Vendar pa Francija iz lastnih finančnih sredstev ne bo mogla sanirati finance in vzdrževati stabilen frank. Dve tretjini vseh izdatkov Francije gre samo za plačevanje obresti zun. dolgov, kaj pa obresti notranjih dolgov, ki bi tudi znašale v dobrem slučaju 10 milijard frankov? Tu imajo odločilno besedo upniki — predvsem Amerika in Anglija, ki terjati ogromne vsote nazaj. In nazadnje zavisi vse skupaj od inozemskega posojila, ki ga bo Francija morala vzeti, ker se je izkazalo, da Francija sanacije iz svojega ne zmore. S tem pa je tudi formalno uničena gospodarska neodvisnost Francije. Kakor je Dawesov načrt odvzel Nemčiji njeno gospodarsko neodvisnost, tako se bo morala tudi Francija hote ali ne hote podvreči — Ameriki in Angliji.

Pritožbe naših svečarskih podjetij radi previsoke uvozne carine na surovine.

Obča carinska tarifa, ki je stopila v veljavo dne 20. junija t. l., je prinesla veliko razočaranje tudi našim svečarnam, ker je obremenila surovine za izdelovanje sveč z veliko uvozno carino. Najobčutnejše je pri tem prizadet parafin, katerega se pri izdelovanju sveč največ uporablja in pri katerem znaša uvozna carina okoli 74% od vrednosti blaga. Parafin plača 30 Din za 100 kg uvozne carine v zlatu, kar da po sedanjem carinskem aziju 330 papirnatih dinarjev za 100 kg, oziroma 3.30 Din za 1 kg, medtem ko znaša normalna cena za parafin 50/52⁸ 8 dolarjev za 100 kg, to je (po tečaju 56 Din za 1 dolar) 448 Din za 100

kg, oziroma 4.48 za 1 kg — blago postavljeno na mejo naše države.

Poleg uvozne carine se mora pri uvozu parafina plačati tudi še državno trošarino v znesku 40 Din za 100 kg in v Ljubljani tudi še mestno užitnino po 5 Din za 100 kg.

Pred 20. junijem t. l. se je uvažal parafin, ki se v naši državi sploh ne izdeluje, carineprosto, vsled česar pomenja sedanja na novo uvedena carina občno obremenitev naših svečarskih podjetij, in v drugi vrsti konzumentov sveč, in to najrevnejših, ker se le-ti največ poslužujejo sveč za razsvetljavo.

Navedene pretirano visoke uvozne carine ni mogoče zagovarjati s fiskalnimi utemeljevanji, še manj pa z argumenti zaščite domače industrije, ki je sploh nimamo in ki je v dolednem času tudi ne bomo imeli, ker manjkajo za tako industrijo danes v naši državi prav vsi predpogoji, v prvi vrsti pač to, da se v naši državi ne proizvaja surova parafinska nafta in tudi ne parafinske olje.

Ako je iz fiskalnih vzrokov utemeljena kaka uvozna carina na parafin, naj ne bo ista pretirana. Mislimo, da bi uvozna carina, ki jo je plačevala bivša kraljevina Srbija in ki je pri parafinu znašala 15 Din za 100 kg v zlatu, popolnoma zadostovala. Krivična pa je sedanja uvozna carina, ker je za 2200%, oziroma 22 krat višja kakor v bivši kraljevini Srbiji, ker je takrat znašala 15 zlatih ravnotoliko papirnatih dinarjev.

Povprečni tečaji dinarja v septembru 1925. Povprečni tečaji dinarja v mesecu septembru t. l. (v oklepajih podatki za mesec avgust 1925) so bili sledeči: Newyork 1.78 dolarja za 100 Din (1.80), Curih 9.22 švic. frankov za 100 Din (9.24), London 272.50 Din za funt sterling (270.96), Dunaj 12.58 šilinga za 100 Din (12.71) in Berlin 7.47 zlate marke za 100 Din (7.53).

Uvedba terminske kupčije na novosadski borzi. Anketa glede uvedbe terminske kupčije na novosadski borzi je sklenila, da se izrazi proti uvedbi terminske kupčije. Resolucija ankete se glasi: Anketa smatra terminsko kupčijo tudi za naše gospodarstvo za koristno in potrebno. Vendar pa se stavi na urejeni in uspešni uvedbi težko in zapreke, ki se morajo prej odpraviti. Zaradi tega je sklenjeno, da se izmed vseh tu zastopanih gospodarskih korporacij izvoli stalen odbor, ki se bo s tem vprašanjem pečal in čegar naloga je izdelati predlog in storiti vse potrebno, da se uvedejo v najugodnejšem trenutku terminske kupčije na borzi.

Kovan drobiž po 1 Dinar. Kakor poročajo iz Beograda, pride v promet te dni kovan drobiž po 1 Dinar. Pozneje pridejo tudi novi po pol dinarja. Poleg papirnatih dinarjev bodo potegnili iz prometa tudi papir. denar po 25 par.

Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne tvrdke: Rafko Heinrich, trgovina z lesom na Boh. Bistrici; Ante Grom, car. posredništvo na Jesenicah; F. Klinar, spediter na Jesenicah; L. Gerkman, trgovina z usnjem v Ljubljani; Jos. Lenard, trgovina s perilom in mešanim blagom v Ljubljani; Anton Rant, trgovina z mešanim blagom v Ložu; Henrika Pototschnig vdova Mary Pototschnig, trgovina z usnjem v Slovenjgradu; Ferdo Smola, trgovina s poljedelskimi stroji in plugi v St. Juriju ob juž. žel.; Ivan Langus, trgovina z mešanim blagom v Šoštanj; Sumer Ivan, trgovina z mešanim blagom v Šoštanj; Al. Fakin, trgovina z živino na Viču.

Kaj naj razstavi Jugoslavija v Filadelfiji?

Kakor znano, je naša vlada sklenila, da se udeležimo velike razstave v Filadelfiji povodom 150 letnice ameriške neodvisnosti. Z ozirom na ta sklep opozarja čikaški »Hrvatski Glasnik« jugoslovanske gospodarske kroge, naj dobro premislijo, kaj in kako hočejo razstaviti. Razstavijo naj le tiste predmete, ki bi se mogli uvesti ali so že uvedni na ameriški trg. Pošiljati predmete, v katerih nas drugi daleč prekašajo, bi bil prazen trud in škoda časa in denarja. Po mnenju »H. G.« bi mogli razstaviti bolhač, pelin in razna druga medicinalna zelišča, višnje, bavksit, marmor, konzervirane ribe, jančje kože, krzna in posebno narodno vezivo. Veliko je ležeče na tem, da se razstavljen blago po trgovskih predpisih točno sortira in opredeli po imenu in kakovosti. Amerika kupuje n. pr. veliko kozličjih kož, a ne v Jugoslaviji, ker tu teh kož ne zna- jo sortirati in označiti po imenu in kakovosti.

Obtok bankovcev v Čehoslovaki. Po izkazu bančnega urada čehoslovaškega finančnega ministrstva je znašal obtok bankovcev 23. t. m. 7298 milijonov Kč, kar pomeni napram izkazu z dne 15. t. m. znižanje za 117 milijonov Kč.

Pridelek tobaka v Bolgariji. Iz Sofije poročajo, da cenijo uradno letošnji pridelek tobaka na 33.000 ton, medtem ko je znašala lanske produkcija 44.000 ton.

Izvoz petroleja iz Rusije. V pret. gosp. letu 1924/25, ki končuje 1. oktobra letos, je Rusija izvozila 82 milijonov pudov petroleja (pud ima 16.38 kg). To pomeni, da izvoz petroleja presega predvojno količino, kar predstavlja 145% predvojnega izvoza.

Tržno poročilo.

Ljubljanski trg. Kg govejega mesa v mesnicah 16—19, na trgu 15—18, loja 7.50—10, teletine 17 do 20, svinjine 20—27.50, slanina 22.50—29, masti 30—31, šunke 35—37, prekajenega mesa 30—35, koštrunovega mesa 14—15, kozličevine 26, konjskega mesa 7—9, hrenovk, safalad in posebnih 35, svežih kranskih 40, pol prekajenih 32—40, suhih 67, prekajene slanina 30—35. Perutnina: piščanec 15—22.50, kokoš, petelin, raca 25—30, domač zajec 15—25. Divjačina: divji zajec 25 do 60, poljska jerebica 15—18, gozdna jerebica 25, 1 kg srne 20—35, divja raca 20—25. Litter mleka 2.50—3, kg surovega masla 40, čajnega 55—60, masla 45, bohinskega sira 36, eno jajce 1.75 — 1.80, kg belega 5.50, črnega in rženega 4.50. Sadje: kg luksuznih jabolk 8, jabolk I. vrste 7, II. in III vrste 2.50—5, luksuznih hrušk 12, hrušk I. vrste 10, II in III. 4—8, navadnega kostanja 2.50—5, maroni 10, luštenih orehov 35, suhih hrušk 8—10, suhih češpelj 12, grozdja 6—12.

Na živalski sejmi v Ptuj. ki se je vršil dne 20. oktobra, so prignali: 195 volov, prodanih je bilo 23 po Din 7.50—10 za kg žive teže; 865 krav, prodanih 141 po Din 4—8; teleta po Din 9—11.50; 93 junccev, prodanih 8 po Din 5—7; 85 junč, prodanih 29 po Din 5—8.75; 15 bikov, prodani 3 po Din 6.50—8.75; 53 konj in 67 kobil, prodani 3 konji in 7 kobil, najvišja cena 6000 Din, najnižja 650 Din; 27 žrebč, prodanih 10 po Din 300—700.

Na svinjski sejmi v Ptuj dne 21. oktobra so prignali 197 svinj in 248 prašičev, prodanih je bilo 133 po Din 12.50—15, najnižja cena 10.50 za kg žive teže. Promet na živalskem sejmu je bil slab.

Borze.

Dne 28. oktobra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.987 (13.487—13.523), Italija 222.50—224.90 (224.12—226.52), London 272.82—274.82 (273.48—275.48), Newyork 56.054—56.654 (56.196—56.796), Pariz 233.50—237.50 (235.70—239.70), Praga 166.43—168.43 (166.80—168.80), Dunaj 7.908—8.008 (7.9023—8.0023), Curih 10.848—10.928 (10.86—10.94).

Curih. Beograd 9.20 (9.20), Pešta 72.70 (72.70), Berlin 123.50 (123.70), Italija 20.45 (20.45), London 25.145 (25.175), Newyork 518.125 (519.10), Pariz 21.65 (22), Praga 15.375 (15.40), Dunaj 73.15 (73.15), Carigrad 292, Bukarešt 2.475 (2.475), Solija 8.80

(8.80), Atene 685, Varšava 85 (85), Amsterdam 208.70 (208.90), Bruselj 23.80 (23.45), Stockholm 139 (139.15), Kopenhagen 128.50 (128.25), Oslo 105.75.

Dunaj. Beograd 12.56, Kodanj 174.55, London 34.355, Milan 28.98, Newyork 705.85, Pariz 29.50, Varšava 117.10. — Valute: Dolarji 707.75, lira 27.88, dinar 12.50, čehoslovaška krona 20.9725.

Praga. Radi državnega praznika praška bor- za ni poslovala.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7 odst. inv. posojilo 80 den., vojna odškodnina 338—339, zaklj. 338, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 200—204, Ljub. kreditna 230 den., Merkantilna 100—104, Prašedion 980 bl., Kreditni zavod 175—185, Strojne 120—123, Trbovlje 360 den., Vevče 120 den., Slavbna 100—110, Šešir 143—147.

Zagreb. 7 odst. inv. posojilo 80 zaklj. vojna odškodnina 338—339.50, za oktober 336—338, za december 340—341.50, Hrvatska eskomptna 127.50—129, Kreditna 132 den., Hipobanka 72.50—73, Jugobanka 108—110, Prašedion 960—965, Ljublj. kreditna 225 den., Slavenska 49—50, Srpska 144—146, Narodna banka 4400 den., Eksploatacija 53.50—55, Šeferana 500 bl., Nihag 40 bl., Gutmann 380—385, Slavex 142—150, Slavonija 50—51, Trbovlje 355 bl., Vevče 120 den.

Dunaj. Donavsko-savsko-jadranska 64.1, Alpi- ne 28.75, Greinitz 13.9, Trbovlje 43.06, Hrvatska eskomptna 15.4, Leykam 16.4, Jugobanka 13.6, Mundus 95, Slavex 17.2, Slavonija 6.22.

Blago.

Ljubljana. Les: Hmelovke, ravne, neobe- ljene, od 7 m naprej, tričetrtina cm glava, fco meja tranzit, za komad 3 vag., 7.50—7.50, zaklj. 7.50; letve, 25-50, 4 m, fco vagon nakladalna postaja 1 vag. 425—425, zaklj. 425. — Žito in poljski pridelki: Pšenica domača, fco Ljubljana 260 bl.; otrobi drobni, fco Postojna tranzit, b-n 170 bl.; otrobi srednji, fco bačka postaja, b-n 145 bl.; otrobi debeli, pšenični, pelina mešani s koruznimi, fco štajerska postaja 160 bl.; koruza nova, sušena, fco Postojna tranzit 200 den.; koruza stara, fco bačka postaja 177.50 bl.; koruza stara, fco bačka postaja 2 vag., 177—177, zaklj. 177; koruza bačka, stara, tov. prosto Postojna 233 bl.; koruza nova, 100 odstotkov kase pri sklepu, fco slav. postaja 122.50 bl.; koruza umetno sušena, tov. prosto Postojna 209 bl.; koruza nova v starih, fco slavenska postaja 75 bl.; koruza, nova, času primerno suha, za januar, tov. prosto Postojna 136 bl.; oves stari, fco nakladalna postaja 170 bl.; oves bosanski, fco nakladalna postaja 178 bl.; oves, fco Postojna tranzit 200 den.; krompir beli, fco vagon Beltinci 76.50 bl.; krompir, fco štajerska postaja 80 bl.; fižol mandoln, b-n, fco Postojna tranzit 340 den.; fižol prepeljar, fco Ljubljana 310 den.; fižol ribnični, fco Ljubljana 300 den.; kostanj, domači jedilni štajerski, fco Ljubljana 300 bl.; kostanj divji, letošnji, fco vagon, nakladalna postaja 55 den.; laneno seme, medijumsko, netto, fco vagon Ljubljana 1 vag., 495—495, zaklj. 495; seno, sladko, stisnjeno, fco štajerska postaja 80 bl.; seno, kisle, stisnjeno, fco štajerska postaja 60 bl.; ječme, prvovrstne, fco nakladalna postaja 200 den.

Propadanje cest v Sloveniji.

(Interpelacija poslanca Dušana Serneca in tovari- šev na g. ministra javnih del.)

Deželne in okrajne ceste na bivšem Kranjskem, oziroma Štajerskem, hitro propadajo. Vato, ki bi bila potrebna, da se zopet spravijo v redno stanje, samoumevno od leta do leta ogromno narašča. Propadanje teh cest ogroža ponekod na ravnost vse gospodarsko življenje prizadetega prebivalstva.

Ni sredstev za vzdrževanje!

Okrajni cestni odbori, oziroma okrajni zastopi, ki so bili glede vzdrževanja teh cest izvršilni organi bivše kranjske, oziroma štajerske deželne avtonomije, ne morejo vršiti te svoje naloge, ker jim nedostaja sredstev — to se pravi — davčne doklade, ki jih sami nalagajo, ne zadoščajo v ta namen.

V Prekmurju se vrhu tega še pobirajo te davčne cestne doklade na protizakonit način. Komitatskega zastopa ni in oblasti nalagajo samolastno cestne doklade, ki jih pa vrhu tega ne uporabljajo le za vzdrževanje komitatskih, temveč tudi državnih cest.

Vse navedene samoupravne enote so se samolastno zadolžile daleč preko dopustne mere, ker drugače cest na Slovenskem, razen redko sejanih državnih, sploh ne bi več bilo. To se je zgodilo iz razloga, ker pravni čut prebivalstva na Slovenskem vsaj do danes ne dopušča domneve, da država ne bi zadoščala svojim zakonitim obveznostim.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Doslej je bila podjetnemu gospodarju sreča še dosti mila. Res je, da sta imeli pri tem njegova pridnost in vztrajnost, veliko zaslug. Tako je hodil dan na dan, miljo za miljo: ravnine, gozdovi, gore, vse je puščal za sabo. Toda glavna čednost vsakega takega prekopca je brez dvoma tista, ki se ji pravi potrpežljivost — potrpežljivost pri vsaki preizkušnji, ki se ne naveliča čakati, ne samo par ur, ne samo par dni, ampak celo par tednov — to se pravi pri rekah. Gospodar zagleda pred seboj vodo, ki se da prebrsti, čez katero pa žalibog še ni čez. Edina ovira je trma črede, ki noče in noče čez njo. Voli vodniki so prišli do vode, jo poduhali in se vrnili. Ovece raje zbeže na vse strani, kakor pa da bi stopile v vodo. Čakajo noči, da našeno čredo k vodi. Vse zaman, živali nočejo in nočejo. S silo, zaženo ovne v vodo, a ovce si ne upajo za njimi. Po več dni ne dajo čredi vode, da bi jo prisilili napiti se v reki. Ne, čreda raje ostane žejna, kakor da bi se odločila za drzni poskus. Prečeso na drugo stran jagnjeta, misleč, da pojdejo matere za njimi: jagnjeta jokajo, a matere se ne ganejo z nasprotnega brega. Tako gre več dni ves mesec, in gospodar že ne ve, kaj naj začne z bleketajočo, rezgetajočo in mukajočo vojsko. Nato pa lepega dne prebriše oddelek reko, ne da bi človek vedel, zakaj in kako, kar tako na lepem, brez povoda. Selaj pa nastane druga težava: kako preprečiti, da se ne vrže vsa čreda hkrati v deroče valove. Med vrste pride zmešnjava in veliko živali potone v gnjčji.

Taka je bila Samova povest. Med tem, ko je pripovedoval, je šel večji del črede v najlepšem redu

mimo potnikov. Čas je bil, požuriti se, da dohiti prve vrste in poišče dobre paše za čredo. Zato se je poslovil od lorda Glenarvana, zasedel iskrega konjiča avstralke pasme, ki mu ga je držal eden od pogajnačev. Tudi od ostalih se je prisrčno poslovil. Par trenutkov pozneje je izginil v oblaku prahu.

Voz pa je nadaljeval pot v nasprotno smer. Hoteli so nadomestiti zamujeni čas, zato so se ustavili šele pozno zvečer na vznožju gore Talbot.

Tedaj jih je Paganel opomnil, da je 25. december, torej Božič, ki ga angleške družine tako prisrčno praznujejo. Pa tudi kuhar ni bil pozabil velikega praznika: okusna večerja, ki jo je napravil pod šatorom, mu je prinesla pohvalo vseh gostov. Treba je priznati, da je gospod Olbinett prekosil samega sebe. Iz svojih zalog je izbrskal celo vrsto evropskih jedi, ki jih dobiš le redko v avstralskih pustinja. Sijajna večerja je nudila gnjat severnega jelena, nasoljeno govedino, prekajene ribe, siadko pogarč iz rži in ovs, čaja, kolikor si hotel, še več pa viskija (žganja) in celo nekaj steklenic izvrstnega vina. Dejali bi, da so v veliki obednici na gradu Malcolm, v sreč visoke Škotske.

Pri pojedini je bilo res prav vse, od začinjene juhe do sladke pogarče za posladek. Vendar pa je gospod Jakob mislil, da je treba prinesiti na mizo še sadeže divje pomaranče, ki je rastle po pobočjih. Domačini ji pravijo »mokali«. Te pomaranče so bile čisto brez okusa, pečke pa so razdražile usta bolj kakor vsaka paprika. Zemljepisec jih je jedel iz same ljubezni do znanosti tako trmoglavo, da se mu je vnelo nebo in ni mogel odgovarjati na vprašanja, ki mu jih je hudomušni major nalašč zastavljal in sicer o predmetu, ki je bil Paganelu najljubši: kakšne posebnosti imajo avstralske pustinje.

Naslednji dan, praznik svetega Štefana, ni prinesel nič posebnega. Prišli so do izvira reke Norton in malo pozneje do struge reke Mackenzie, ki je bila skoro suha. Vreme je bilo še vedno lepo in tudi vro-

čina še ni bila neznosna. Veter je pihljal od juga in je osveževal oziroma prav tako kakor pri nas na severni poluti sever ali burja. Na to je opozoril Paganel prijatelja Roberta Granta.

»To je zelo srečno naključje, je pristavil, zakaj povprečna toplota je mnogo večja na južni kakor pa na severni poluti.

— Zakaj pa? je vprašal Robert.

— Zakaj, Robert? Ali nisi še nikoli slišal, da je zemlja pozimi bliže solnca kakor poleti? je dejal Paganel.

— Sem, gospod Paganel.

— In ali ne veš, da je mraz pozimi radi tega, ker padajo solnčni žarki najbolj poševno?

— Seveda vem.

— No, vidiš, dragec prav radi tega je avstralsko poletje veliko toplejše od našega.

— Pa vseeno ne razumem, je odgovoril Robert in gledal debelo.

— Pomisli malo, dečko! Kadar imamo tam pri nas v Evropi zimo, kakšen letni čas je tukaj v Avstraliji, ki leži na južni zemeljski polobli?

— Poletje, je dejal Robert.

— No, vidiš, ker je prav v tem času zemlja najbliže solncu, boš že razumel...

— Razumem, sedaj že razumem.

— Da je poletje v avstralskih krajih veliko bolj toplo kakor v naših severnih krajih. V Avstraliji je zemlja najbliže solncu takrat, ko padajo solnčni žarki najbolj navpično.

— Res je, gospod Paganel.

— Če torej pravimo, da je zemlja bliže solnca pozimi, velja to le za kraje na severni poluti, ker južna poluta ima takrat poletje.

— Lejte si no, na to pa še nikoli nisem pomislil, se je radoval Robert.

— Sedaj pa glej, dečko, da tega tudi nikoli ne pozabiš mu je priporočal očetovski Paganel.

Priporočamo »Cirtlove« knjižnice v Mariboru: 8. zvezek: Orucy Dušica. Roman. I. del. 16 Din. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 Din. 10. zvezek: Bernetti: Živ pokopani. Povest. 8 Din. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialisti (Od socialisti do duhovnika). 16 Din. 13. zvezek: E. Lešnik: Šumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 Din. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice. 7 Din. KOL.

Država si lasti samoupravni denar.

Vzrok temu stanju je, da država že od leta 1922 naprej navedenim samoupravnim entitam ne izplačuje več svojega prispevka k vzdrževalnim stroškom v tej izmeri, kakor ga je kot naslednica bivše Kranjske, oziroma Štajerske dežele zakonito dolžna.

Po § 12 zakona z dne 21. februarja 1912, veljavnega za vojvodino Kranjsko, glede zgradbe in vzdrževanja nevarskih cest in polov mora k stroškom vzdrževanja deželnih cest prispevati deželni sklad dve tretjini, udeleženi cestni okraj pa eno tretjino. Ko je kranjski deželni zbor sklenil ta zakon in vzel to breme na se, je v ta namen zvišal deželne doklade za 30 odstotkov in te zvišane deželne doklade se še danes pobirajo, a jih država kot naslednica dežele Kranjske uzurpira za se in jih ne vrača cestnim odborom, kakor to zakon določa.

Po sklepu štajerskega deželnega zbora v njegovi 68. seji dne 29. oktobra 1908, se je ugotovilo ključ prispevkov štajerske dežele avtonomije k vzdrževalnim stroškom cest, ki so v oskrbi okrajnih zastopov. Pri današnjih dejanskih razmerah bi znašal ta zakoniti prispevek brezizjemno 60 odstotkov vzdrževalnih stroškov posameznih okrajnih zastopov za ceste.

Številke govore.

Navajam v ilustracijo teh razmer točne številke. Leta 1922 bi bila morala država kot naslednica deželnih avtonomij izplačati navedenim upravnim entitam v Sloveniji vsoto 2.985.060,63 Din. Faktično je izplačala le 1.201.646 Din 66 p, tako da je ostala dolžna 1.783.413 Din 97 p. Država je pa to leto pobirala na Slovenskem deželne doklade v skupnem iznosu 5.704.329 Din. Leta 1923 je znašala zakonita tozadevna obveznost države vsoto 6.855.526 Din 62 p, faktično izplačilo pa le 4.696.430 dinarjev 17 p, dolg tedaj 2.159.096 Din 45 p. Deželne doklade, ki jih je leta 1923 država v Sloveniji pobirala, so pa znašale 8.668.051 Din. Leta 1924 podaja sledečo sliko: Zakonita obveznost države 9.506.795 Din, faktično izplačilo 1.500.000 Din, dolg tedaj 8.006.795 Din. To leto v Sloveniji plačane deželne doklade so pa znašale 11.158.669 Din. Za leto 1925 bodo te številke za okrajne cestne odbore, oziroma okrajne zastope še slabše, ker vzdrževalni stroški od leta do leta vsled zanemarjenja cest rastejo, v proračunu predvideni državni prispevek v znesku 1.500.000 Din je pa ostal neizpremenjen.

Dve neumestni odredbi.

Splošno stanje te zadeve se je še nadalje poslabšalo vsled dveh neumestnih in nepotrebnih odredb ministrstva.

Po prvi odredbi sme gradbena direkcija državnih prispevkov šele ob računskem zaključku izplačati in oškoduje s tem cestne odbore, oziroma okrajne zastope za obresti tega prispevka, ker morajo le-ti svoje stroške takoj plačati in se v ta namen zadolžiti.

Po drugi odredbi pa naj gradbena direkcija izvrši iz te proračunske pozicije večja izredna

Dr. Bleiweis - Trsteniški

specialist za notr. bolezni in bolezni v nosu in vratu

ORDINIRA ZOPET REDNO

Kongresni trg 15 — od 3—5 popoldne.

dela na cestah, mesto da bi v ta namen predvidevala posebne proračunske postavke. Na ta način se bo ta nezadostni predvideni kredit izrpal, ne da bi okrajni zastopi, oziroma cestni odbori sploh kaj dobili.

»Kuluke« — protizakonit.

Ministrstvo javnih del pripravlja — sodeč po zadnjih okrožnicah ljubljanske gradbene direkcije — očitno v svrhu vzdrževanja cest na Slovenskem uvedbo »kuluk«. Proti tej nameri moram odločno protestirati ne le, ker je absolutno protizakonita, temveč tudi radi tega, ker bi to pomenilo za Slovenijo dvojno breme. Kuluk je bil uveden z dvanajstinami leta 1923, a je bil v finančnem zakonu za leto 1924—25 izrecno vsled enodušnega protesta narodnega zastopstva zopet ukinjen. Ministrstvo javnih del torej nikakor ni upravičeno samostojno preko parlamenta, oziroma še celo proti njegovi volji nalagati prebivalstvu protizakonita bremena.

Davki in »kuluke« — dvojno breme.

Cestni zakoni na Slovenskem pa ne značijo v svojem bistvu drugega kot zakonito urejeni odkup prizadetega prebivalstva za »kuluke«, oziroma prejšnjo tlako, s pomočjo katere so se svojčas ceste vzdrževale. To nadomestilo obstaja in se plačuje. Država, ki ga pobira, ga le ne uporablja v te zakonito odredjene namene in ga ne izplačuje. Uvedba »kuluk« bi tedaj značila podvojitve enega in istega bremena za prebivalstvo v Sloveniji.

Radi tega vprašamo g. ministra :

1. Ali bo upošteval še letos v proračun za leto 1926—27 in izplačal okrajnim cestnim odborom.

oziroma okrajnim zastopom vse dolžne zakonite deželne prispevke k vzdrževanju cest iz let 1922, 1923, 1924 in zakoniti prispevek za tekoče leto 1925?

2. Kdaj in kako misli urediti preskrbo cest v Prekmurju?

Mussolinijev govor v Mantovi.

Minolo soboto je mesto Mantova izročilo ministrskemu predsedniku Mussoliniju diplomsko častnega meščanstva. Slovesnosti se je udeležilo nad 40.000 ljudi. Na Virgilovem trgu je bil postavljen oder, s katerega je imel Mussolini nagovor na množico. Rekel je med drugim sledeče:

»Tako mi je, kakor da stojim na mogočnem valovečem oceanu in zdi se mi, da sem krmar ladje, ki razpenja vetrovom vsa svoja jadra in vse svoje prapore, pripravljena na vse bitke. Ali ste prepričani, da moramo nadaljevati, da moramo korakati in ostati tesno sklenjeni kakor silna vojska, dokler ne dovršimo vseh nalog in ne dosežemo vseh ciljev? (Množica odgovarja z Da!) Italija je sedaj popolnoma fašistična ali fašistizirana. Bodite mirni. S tem sklepam ta svoj najpomembnejši govor, ki sem ga kdaj govoril; vaš krmar ima varno roko in srce, ki ne trepeče.«

General Lazarev, vrhovni poveljnik bolgarske armade.

Izpred sodišča.

NERODNO VMESAVANJE.

Pripravnik finančne kontrole Josip Herlah je zasačil ob koroški meji tihotapca Jana Kerštajna. Ko ga je peljal skozi vas Rateče, so se nekateri vaščani zgražali nad tem. Posebno huda in glasna pa sta bila Janez C. in delavčeva žena Terezija P. Nahrulila sta financarja z raznimi psovskami. Obtožena sta bila radi žaljenja javne straže v službi po § 104 s. k. z. Obtoženca sta krivdo delno priznala, zagovarjala pa sta se, s splošno razburjenostjo. Konec je bil ta, da je dobil Janez za svoje psovke 100 Din globe ali 4 dni zapora, Terezija pa 14 dni zapora.

NESREČEN KOROŠKI STROJEVOĐJA.

Av gust D., železniški strojevođja iz Koroške, je pripeljal na Jesenice neki vlak in bi bil moral po kratkem presledku odpeljati drugi vlak — brzovlak — na Koroško. Mož, ki je bil — kakor trdi — skoro ves dan teš, je šel med tem v bližnjo gostilno. Tam pa si ga je malo preveč privoščil, da mu prometni uradnik Mesiček ni več zaupal vlaka. To je seveda užaljenega strojevođjo tako razburilo, da je začel uradnike v pijanosti obkladati z ne baš lepimi slovenskimi in nemškimi psovskami. Končno so ga prišli in ga vtaknili v preiskovalni zapor, kjer je ostal več kot deset dni. Pri večerajšnji obravnavi pa so ugotovili, da je bil mož pred kratkim radi živčne bolezni v neklih toplicah in je še vedno nekoliko živčno bolan. Z ozirom na to dejstvo in pa z ozirom na to, da je že itak kaznovan s preiskovalnim zaporom, je senat upošteval njegov zagovor in ga je oprostil.

K grško-bolgarskemu sporu.

Defiliranje bolgarskih čet.

VAJENEC

za medicarsko obrt — hrano dobi v hiši — se takoj sprejme. — Naslov v upravi »Slovenca« pod štev. 7261.

PRODAJALKA

meš. trg. stroke, išče mesta kjerkoli, najraje v Ljubljani ali Mariboru. Ponudbe pod: »Takoj« št. 7260 na upravo.

UČENEC

zdrav in krepak, se sprejme za sedlarsko obrt. Hrana in stanovanje pri mostru. Naslov v upravi lista pod številko 7248.

Išče se POTNIK

na provizijo za prodajo materiala gradbene stroke v Sloveniji in Hrvaški. Pojasnila pri Stavbni družbi, Levstikova 19. 7246

Sprejme se takoj

UČENEC

pri tvrdki Ivan Perdan nasl., špecerijska veletrgovina v Ljubljani.

Kot ZAČETNICA

ozir. praktikantinja — želi vstopiti v kako trg. pisarno gospodična s 4 gimn. razr. in trg. tečajem, vešča pisarn. del. slov. stenografije in strojepisja. Gre 3 mesece brezplačno. — Ponudbe pod »Začetnica J. Š.« št. 7253 na upravo »Slovenca«.

PARNA PIVOVARNA D. D.

V SKOPLJU išče

1 sodar. mojstra

kakor tudi

več delavcev

izurjenih v sodarskem pivovarskem poslu. — Ponudbe je poslati na Poštni predal 65 — Skopljje. 7215

Smrekove in hlode

od 3 do 7 m dolžine, kupi vsako množino Konzervna tovarna GLOBUS, d. d. na Vrhniki pri Ljubljani. 7212

Izgubil se je pes

velik, črn z belimi lisami, želez. ovratnikom in znamko št. 664. Odda naj se ga proti nagradi v trgovini A. Rasberger, Tavčarjeva (pri Sodni) ulica 5. 7236

Kupiva vsako maočino

SADJEVCA

(sadijevega mošta). — Ponudbe z navedbo množine na VREČKO in DOBERŠEK v Šmiklavžu, Slovenjgradec.

Majhno HIŠICO

v Ljubljani takoj kupim — Naslov v upravi pod: 7259.

Posestniki žag in mlinov — pozor!

Naprodaj po zelo nizki ceni skoro nov elektro-DINAMO za napeljava luči in sicer okrog 100 žarnic. Prikladno posebno za one, ki imajo vodno moč in želijo elektr. razsvetljavo v lastna stanovanja. Podrobnejše podatke daje Ivan Zupančič, posest., Gabersko, pošta Trbovlje II.

Iščem 10.000 Din

posojila na II. mesto proti dobr. obrestmi. Ponudbe na upravo pod: Varnost 7256.

Nekaj galanterijskega

in manufaktur. blaga spremem v komis. razprodajo. Cenj. ponudbe pod: »Garanacija« št. 7257 na upravo.

Polenovko

namočeno — se dobi vsaki PETEK pri I. BUZZOLINI, Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Izgubila se je

v soboto 24. okt. srebrna moška ura z zlato verižico na potu iz Viča proti Karlovski cesti. Najditelj se naproša da jo odda proti nagradi v gostilni pri Čišnovarju. 7247

Hrušev les

prvovrsten, parjen, okoli 50 m³, bi kupila domača tvrdka. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod štev. 7210.

PRODA SE:

2 KONJA, 1 KOLESELJ, 1 BREK, 1 DIRA, 1 telef. APARAT s 5 stranskimi postaji. Vpraša se: Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 7198

RAZPRODA SE

odnosno odda v zameno za drugo blago: 5 velikih hrambnih SODOV. Vpraša se: Spodnja Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 7199

Instrumente

za kompletno godbo na pihala, prodamo. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod šifro »PIHALA«. 7048

PREMOG-ČEBIN

Wollova ulica 1/II. — Telefon 56

»WERTHEIM«

BLAGAJNE in JEKLENE denarne OMARE za vzidanje priporočila Ljubljanske komercialne družbe, Ljubljana, Bleiweisova 18.

Sveže riže olje

najboljše znamke se dobi v lekarni dr. G. Piccoli Ljubljana, Dunajska cesta 6. Naročila se točno izvršujejo.

Trbovel'ski premog in drva

dobavljajo promptno in najugodnejše tvrdke

H. PETRIČ

Ljubljana, Gosposvetske c. 8 Tel. 343

POZIV!

Prosim dotično gospodično, katera me je iskala na mojem stanovanju v nedeljo, dne 25. okt. ob 7. uri zvečer, da se zglašim čimprej mogoče zaradi pojasnila, in naj dotičnega železničarja, ki se izdaja na moje ime, odda v roko pravice, ker je navadnih pustolovec in slepar. —

Kavs Franc, sprevodnik, Turjaški trg 4, III. nadstr.

LES

Hrast, gaber, bukva, lipa, javor, jasek, oreh. — Prvovrstne hlode od 30 cm premera naprej, 3 m dolžine naprej, tudi v običajne dimenzije razžagano robo. — Suha bukova drva za kurjavo in kostonjen taninski les ponudite obvezno, franco naklad. postaja, vagonске količine, proti točnemu plačilu, stalnemu kupcu: F. KUPNIK - Podplat.

NIZKE CENE! Veliko zalogo novodošlega manufakturnega blaga za zimo, kakor: damske velourje v vsakovrstnih barvah in kvalitetah, blago za kostume in priznana veliko izbiro moškega sukna nudi ceni. odjemalcem po nizkih cenah

»OBLAČILNICA« — LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA.

Dobro blago se samo hvali!

Da se o tem prepričate oglejte si veliko izbiro manufakturnega blaga vseh vrst pri znani solidni tvrdki

»OBLAČILNICA« — LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA.

Potrjim srcem naznanjamo pretužno vest, da je naš nadvse ljubljani soprog, sin, brat, svak, in zet, gospod

Arpad Benkovič

šolski upravitelj v Ženavljah

24. t. m. ob 15:15 uri nenadoma preminul.

Pogreb našega dragega se je vršil dne 26. okt. ob 15 uri iz bolnice na pokopališče v Murski Soboti.

Sv. maša zadušnica se bo brala 27. okt. ob osmih zjutraj

Murska Sobota, dne 26. oktobra 1925.

Žalujoča soproga Milka Benkovič roj. Kiferle, učiteljica, ter rodbini Benkovič-Kiferle.

Zahvala.

Povodom smrti našega prisrčno ljubljene soproga, sina, brata, svaka in zeta, gospoda

Arpada Benkoviča

šolskega upravitelja v Ženavljah

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so spremili našega dragega pokojnika k zadnjemu počitku, predvsem č. g. kanoniku in ostali č. d. duhovščini, nadalje g. nadzorniku Cvetkoti za pretresljiv govor, gg. tovarišem, pevskemu zboru za glinjive žalostinke, ter vsem ostalim.

Murska Sobota - Ljubljana, 26. X. 1925.

Žalujoči rodbini BENKOVIČ - KIFERLE.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani oče, stric in bratranec

Anton Klopčič p. d. Vokač

posestnik v Preteržu, obč. Peče

dne 24. oktobra 1925, po dolgi in mukepolni bolezni, previden s sv. zakramenti, v 62. letu starosti, v državni bolnišnici v Ljubljani mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajkega se je odpeljalo na njegov dom, od koder je bilo dne 27. oktobra 1925 ob mnogobrojni udeležbi vseh, ki so ga poznali, prepeljano na pokopališče v Pečah, kjer sniva zasluženo spanje ob grobu svojega očeta in matere. — Vsem, ki so dragoga pokojnika spremili na njega zadnjem potu, se zahvaljujejo žalujoči ostali:

JOSIPINA, žena. — IVANA, ANTON, PAVLA, MICKA, IVAN, ROZALIJA, ŠTEFANKA in JOSIPINA, otroci. — JANEZ, FRANC, ALOJZIJ, MARICKA, FRANCKA in REZA, bratje in sestre. — LJUDEVIT KLOPČIČ, okr. glavar, in MARICA KLOPČIČ, učiteljica, kot bratranca.